

VASÁR NAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI

KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, Ó-utca 10. szám.
Telefonszám: Automata 242—49.

LAPVEZÉR:
MESKÓ PÁL.

FŐMUNKATÁRS:
SCHANDL JÓZSEF dr.

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt:
Egész évre 8 P, Félévre 4 P,
Negyedévre . . . . . 2 P.

Budapest, 1928.

IX. évfolyam, 33. szám.

Vasárnap, augusztus 2.

Kié a termés haszna?

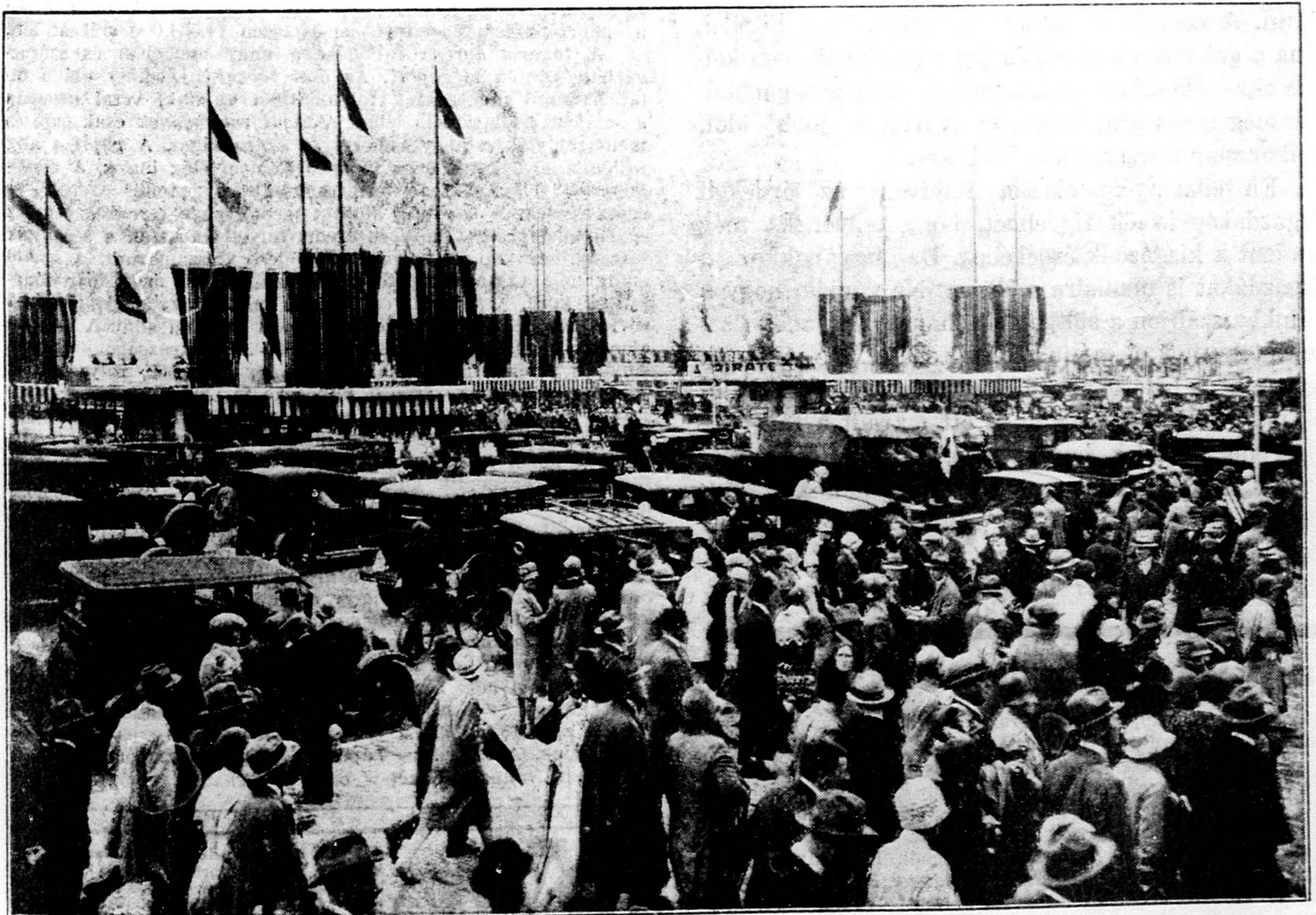
Írta: Iványi Béla kiskunfélegyházi kisgazda.

Amikor e sorokat írom, már javában zugnak a cséplőgépek, mindenfelé folyik a munka szaporán. Gyűjtik zsákba az Isten drága ajándékát, az acélos szemű buzát.

De elszorul a szívem, mikor arra gondolok, hogy ez a drága, acélos buza nem sokáig lesz a mi dolgos, kerges tenyerű kisgazdáink kamrájában. Mert alig,

hogy kiesett a gépből, már mindjárt el kell adni. Nagyon szomorú, hogy akkor kell megválni a mi derék kisgazdáinknak a gabonától, mikor — legolcsóbb. De hiszen sokan már régen el is adták a faluvégi zsidóboltosnak, mert szükség volt a pénzre és nem volt, mit tenni: eladták potom 18—20 pengőért mázsáját.

Tehát csak dolgoztak-dolgoztak a kisgazdák,

Kép az amszterdami olimpiász színhelyéről.

Képlünk az amszterdami stadion bejáratát ábrázolja, feldisítve a résztvevő negyvenkét nemzet lobogóival. Az előtérben a versenyekre sietők sokasága áll.

kora hajnali két órától késő este tiz-tizenegy óráig abban a harmincöt fokos melegben, hogy az ember majd elájult. Hiába dolgoztak, mert a munkájuk gyümölcsét nem ők élvezik, hanem a ravasz spekuláció. A gabonavásárlók ilyenkor rendesen letörlik a buza árát, mert jól tudják, hogy a földmivesnek kell a pénz, tehát el kell adni a gabonáját, hiszen hátra van az adóval, hátra a kamattal, meg a többi ezer kiadással. Ugy, hogy mikorra ezeket mind kifizeti, akkor már ő is úgy van, mint a mádi zsidó, hogy: „egy dinár, két dinár, neki semmi sem jár.“

Dolgozott szegény kisgazda körmeszakadtáig, de mikorra kifizeti adósságait, akkorra már semmije sem marad. Nem marad annyi gabonája sem, hogy ujig elég legyen kenyérnek. A verejtékes munkája gyümölcsét elvitték a spekulánsok, ezeké lett a tejfel, a kisgazdának pedig megmaradt a savó.

Ezen a rettenetes állapoton segíteni kell valahogy, mert ha így marad, akkor a mi derék kisgazdáink vándorbotot vehetnek a kezükbe és elmehetnek Amerika jeges földjére, Kanadába, erdőt irtani, helyüket meg elfoglalja a spekulánsok kegyetlen hada.

Ezen a nagy bajon tehát sürgősen segíteni kell. Addig, míg a kisgazdák sorra el nem véreznek. Azért volna helyes, mihamarabb gabonaszövetkezeteket alakítani. A szövetkezet ellátná a tagjait olcsó hitellel, adna a gabonára előleget és így a gazdának nem kellene elpocsékolni a termését akkor, amikor a gabonának még nincs ára, hanem megvárná a jobb időt, amikor már lenne a gabonának ára.

Én tehát nyomatékosan felhívom az érdekelt kisgazdaképviseleők figyelmét, hogy tegyenek meg mindent a kisgazdák érdekében. De ugyanakkor a kisgazdákat is munkára szólítom. Ne várják, hogy a szájukba szálljon a sültgalamb, hanem fogjanak össze és tegyenek meg minden megtehető. Ne járjanak úgy, mint a balatonalmádi kisgazda a cseresznyéjével, aki restellette leszedni és ott maradt a fán.

Pedig én félek, hogy a gabonaértékesítő szövetkezettel is úgy járunk, mint a balatonalmádi kisgazda a cseresznyéjével: elváránk, hogy ha valaki megcsinálná. Hej, kedves magyarom, nem csinálja meg azt senki: *neked kell megcsinálnod!*

Nagy kárt okozott a szárazság.

A földművelésügyi minisztérium legutóbbi termésjelentése szerint a buza aratását és hordását már mindenütt befejezték és a munkálatokra kedvező időjárás mellett a cséplés is jól előre haladt. A valószínű terméshozam katasztrális holdankénti országos átlagban 9 kilogrammal, összesen pedig mintegy 240.000 métermázsával kedvezőbbnek mutatkozik a két héttel ezelőtt felbecsült termésmennyiségnél. Katasztrális holdanként 8.38 mázsa, vagyis összesen mintegy 24,350.000 mázsa az évi valószínű buzatermés. Az elmúlt évben összesen 20,398.000 mázsa buza termett.

A rozs cséplése folyik. Az újabb cséplési eredmények a rozsnál is öröndetes javulást mutatnak, amennyiben a két héttel ezelőtti becsléssel szemben a kat. holdankénti átlag 13

kilogrammal, az összes termés pedig mintegy 150.000 mázsával javult. Kat. holdanként 7.05 mázsa, vagyis összesen mintegy 8,130.000 mázsára becsülhető az ez évi rozstermés. Az elmúlt évben összesen 5,681.100 mázsa rozs termett.

Az árpa jól beérett, a szemek teltek és szép fehérek. A cséplési eredmények katasztrális holdanként országos átlagban 11 kilogrammal, összesen pedig mintegy 75.000 mázsával kedvezőbb terméseredményt mutatnak a két héttel ezelőtt várt mennyiségnél. Kat. holdanként 8.24 mázsa, összesen tehát mintegy 5,876.000 mázsa az évi valószínű árpatermésünk. A múlt évben összesen 5,157.000 mázsa árpa termett.

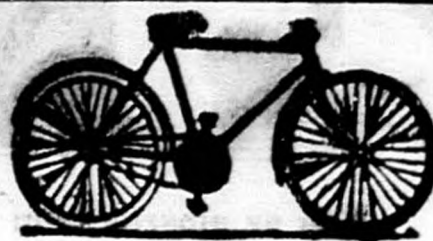
A zab a nagy hőségben hirtelen érett és sok szemet elhullatott. Dacára a kényszerérés következtében beállott veszteségnek, a valószínű zabtermés, kat. holdankénti átlagban mégis 5 kilogrammal, országos összegben pedig mintegy 22.000 mázsával kedvezőbb a két héttel ezelőtti becslésnél. Kat. holdanként 7.18 mázsás, vagyis összesen mintegy 3,278.000 mázsa zabtermésre számíthatunk.

A tengeri fejlődése a nagy szárazságot és a nagy hőséget igen megviselte, nem tud kellőleg csövesedni s ha még néhány napig nem kap esőt, igen gyenge termésre számíthatunk. Az ezidőszerinti becslések alapján kat. holdanként mindössze csak 6.51 mázsa, összesen pedig mintegy 12,074.000 mázsa tengeritermesre van kilátásunk. A múlt évben összesen 17,361.000 mázsa tengeritermésünk volt.

A burgonya fejlődése a nagy szárazság és hőség következtében szintén visszamaradt. Ha jó kiadós esőt nem kap hamarosan, gyenge burgonyatermesre lehet számítani. A mostani számítások szerint kat. holdanként 32.27 mázsa, összesen pedig mintegy 14,872.000 mázsa burgonyatermesre számíthatunk. A múlt évben összesen 20,049.000 mázsa burgonyatermésünk volt.

A cukorrépa sokáig tűrte a szárazságot, de most már erősen érzi az eső hiányát. Az ezidőszerinti becslések alapján kat. holdanként átlag 96.42 mázsa, vagyis összesen mintegy 11,114.000 mázsa cukorrépatermést várhatunk. A múlt évben a cukorrépatermés mennyisége összesen 14,554.000 mázsát tett.

A takarmányrépa fejlődése a nagy melegben és szárazságban szintén megállott. Az őszi repce (új vetés) alá a talajelőkészítő munkálatok folyamatban vannak, vetni azonban a szárazság miatt nem lehet. A kerti vetemények csak öntözés mellett bírják a nagy meleget és szárazságot. A paprika alig fejlődik, csöve kevés s az is apró és nem elég husos. A vöröshagymát felszedték. Jó termést adott s gumói szépek és egészségesek. A bab alig kötött; igen gyenge termést ígér. Az egyéb hüvelyeseket közepes eredménnyel learatták s cséplésük folyamatban van. A káposzta fejlődése visszamaradt. A komló eddig még valahogy tűrte a szárazságot, de most már fonyadni kezd. A köles az eső hiánya miatt nagyon gyenge s ha rövid időn belül nem kap esőt, termést alig fog adni. A tatárka alacsony és gyengén kötött. A cirok a szárazságot nagyon selyi s levelei fonyadnak. A kender nyüvése folyamatban van, terméshozama közepes, minősége jó. A len nyüvést befejezték s jó közepes termést adott. A dohány fejlődése megállott, levelei aprók s fonyadni kezdenek. A mesterséges takarmányok közül a lóhere és lucerna a nagy szárazságban nem fejlődik s harmadik kaszálásuk igen gyenge lesz. Az egyéb mesterséges takarmányok közül a csalamádé már elfonnyadt és elvényt, a muhar és egyéb zöld takarmányok szintén igen gyengék. A rétek gyenge sarjutermesre nyujtanak kilátást. A legelők kiszültek s táplálékot a kijáró jószágoknak már nem nyujtanak. A jószág eltartása nagy gondot okoz. A gyümölcsfák a legtöbb vidéken gyenge közepes termést ígérnek. A szilva, alma és körte a szárazság miatt erősen férgesedik és hullik. Őszi-barack kevés lesz, dió is csak helyenként mutatkozik, ott, ahol a tavasszal el nem fagyott. A szőlők a tartós száraz időjárás miatt különösen a homokos fekvésekben szenvednek; a szőlőbogyók nem fejlődnek, a szőlőfürtök pedig egyes helyeken fonyadnak. A szükséges kapálási és permetezési munkák folyamatban vannak. Közepes termés várható.

A MÁV. és a csendőrség hiv. szállítója. Világhírű The Whitwort kerékpárok kis részlete, varrógépek, gyermekkocsik gyári árban. Speciális javítóműhely. Kerékpáralkatrészek: friss külsők P 6.80-tól, belsők P 2.10-től, lánc P 3.60, pedál P 3.60-tól stb. Képes árjegyzék 800 képpel ingyen.

Láng Imre műszerész-mester, Budapest, VI. Teréz körút 3. szám. (saroküzlet).

Az amszterdami olimpiász.

A magyar nemzet atlétái és versenyzői nagy reménységgel indultak útnak Amszterdam felé s az egész ország aggódó szeretettel és reménykedéssel várta a híreket. Az atléták szereplése csalódást keltett, közülük csupán Szepes Béla váltotta be a hozzáfűzött reményeket. Birkózóink közül pedig Keresztes Lajos világbajnokságot nyert. Az olimpiai verseny eddigi eredményei a következők:

Kalapácsvetés: Világbajnok O'Collaghan (Írország) 51.39 méter. Magyar versenyző nem indult.

Százméteres síkfutás: Világbajnok Williams (Kanada) 10.8 mp. Indult a magyar Gerő, Paizs és Raggambi, akik a középfutamig jutottak és ott kiestek.

Súlyemelés: Nehézsúly: Strassberger (Németország), kisnehézsúly Nassier (Egyiptom), középsúly Roger (Franciaország), könnyűsúly Heibig (Németország) és Haas (Ausztria). Magyar versenyző nem indult.

Hölgyszakosztás: Konopačka (Lengyelország) 39.62 világrekord. Magyar nem indult.

Százméteres hölgyverseny: Robinson (USA) 12.2. Magyar nem indult.

Tőrcsapatverseny: Olimpiai bajnok Olaszország. Franciaország, Argentina és Belgium után Magyarország ötödik lett.

800 m. síkfutás: Bajnok Lowe (Anglia) 1 p. 51.8 mp. Magyar nem indult.

110 m. gátfutás: Atkinson (Délafrika). Magyar nem indult.

Távolugrás: Hamen (USA) 7.73 m. A magyar Balog Lajos 6.90 m. ugrásával nem jutott a döntőbe.

200 m. síkfutás: Williams (Kanada) 21.8 mp. A magyar futók az előfutamokban kiestek.

Diszkoszvetés: Houser (USA) 47.32 m. A magyar Marvalits, Egri és Donogán (40—41 m.) oly keveset dobtak, hogy itthon sem nyertek volna versenyt. Kiestek.

Rudugrás: Carr (USA) 4 m. 10 cm. A magyar Karlovits 380 cm.-t ugrott, nyolcadik lett, de csak az első hat kap pontot.

Gerelyvetés: Lundquist (Svédország) 66 m. 60 cm. A magyar Szepes Béla 65 m. 26 cm.-es dobásával második lett. Ez a dobás egyúttal magyar rekord is. Szepes Béla élete legnagyobb dobását dobta. Eredménye gyönyörű.

1500 m. síkfutás: Larva (Finnország). Magyar nem indult.

800 m. hölgyverseny: Radke (Németország) 2 p. 16.8 mp. Világrekord. Magyar nem indult.

Hármasugrás: Oda (Japán) 15 m. 21 cm. Molnár 13 m. 36 cm., Fekete 13 m. 95 cm.-t ugrott. Kiestek a döntőből, Fekete kilencedik lett.

Női törővadás: Mayer (Németország). A magyar Dány Baba hatodik lett.

Szellemi olimpiász: A magyar Mező Ferenc dr., az „Olimpiászok története” című munkájával első lett. Gyönyörű eredmény!

Egy világcég bevonulása Budapestre!

Megnyitotta új magyarországi fiókját a
(Klingenthal, szászországi)

MEINEL és HEROLD

HANGSZER,
BESZÉLŐGÉP- ÉS HARMONIKAGYÁR

Európa legnagyobb hangszerészétküldése

Budapest, IX/462, Üllői-ut 19. sz. alatt,
(a Kálvin-tér mellett)

Mult évben **100.000** hangszereladás! Több mint **20.000** elismerőlevél megelégedett vevőinktől.

Tájékoztató árak:

Hegedűk ... már P 7.90-től

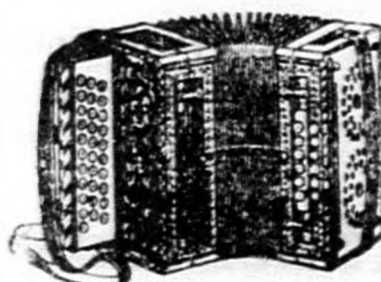
Harmonikák már P 7.80-tól

Citerák ... már P 11.80-tól

Klarinétok már P 14.95-től

Mandolinok már P 15.20-tól

Gramfonok már P 29.50-től

60 oldalas új diszfóarjegyzékünk **ingyen!**

Mintatermünk vételkényszer nélkül tekinthető meg.

Törővadás: Gaudin (Franciaország). A magyar Rozgonyi tizedik lett.

Szabadstílusú birkózás: Légsúly Makkinen (Finnország), pehelysúly Morrison (USA), könnyűsúly Kapp (Esztország), kisközépsúly Haavisto (Finnország) nagyközépsúly Kyburz (Svájc), kisnehézsúly Sjöstedt (Svédország), nehézsúly Richt-hof (Svédország). Magyar versenyző nem indult.

400 m. síkfutás: Barbutti (USA) 47.4 mp. A magyar Barsi László az eldöntőből esett ki.

5000 m. síkfutás: Ritola (Finnország) 14 p. 38 mp. Magyar nem indult.

3000 m. akadályverseny: Loukola (Finnország), Nurmi, a híres futó átengedte a bajnokságot honfitársának. Magyar nem indult.

Dekatlon: Yirjölä (Finnország) 8153.29 pont. Világrekord! Farkas Mátyás nem versenyzett végig, mert ugrását nem helyesen mérték.

Modern pentatlon: Thofnvelt (Svédország). A magyar Fülötás Tivadar csak 23-ik lett.

Birkózás: Légsúly: Lecht (Németország). A magyar Zombory ötödik. — Pehelysúly: Véli (Esztország). Kárpáthy negyedik. — Könnyűsúly, világbajnok: Keresztes Lajos. — Kisközépsúly: Kokkinen (Finnország), Papp László második. — Nagyközépsúly: Ibrahim (Egyiptom). Szalay hatodik. — Nehézsúly: Svenson (Svédország). A magyar Badó hatodik. A magyar birkózók tehát szépen szerepeltek, valamennyi szerzett pontot.

4X100 m. női stafétafutás: Kanada 48.4. Magyar nem indult.

Női magasugrás: Catherwod (Kanada) 159. Magyar nem indult.

Epé-csapatverseny: Olaszország. Magyar nem indult.

Maratoni futás: El Oufi (francia színekben indult arab) 2 ó. 32 p. A magyar Galambos gyomorgőrese miatt csak 49. lett a befutó 57. és a versenyző 76. között.

4X100 m. staféta: (Észak-Amerika) 41 mp. A magyarokat az előfutamban hibás váltás miatt kizárták.

4X400 staféta: Észak-Amerika. 3 p. 14.2 mp. A magyarok az előfutamban kiestek.

Vívóink, viziplózóink, boxolóink küzdenek még a magyar színek diadaláért. Eddig összesen 32 pontot szereztek versenyzőink s a tizedik helyet foglalja el Magyarország.

Az olimpiász többi eredményét jövő héten közöljük.

A

Magyar Földhitelintézet

Budapest, V., Bálvány-utca 7. szám.

Engedélyez jelzálogkölcsönöket kizárólag földbirtokra, jelenleg 35 éves törlesztésre. A legkisebb felvehető kölcsön 400 dollár (mintegy 2200 pengő). Részletes értesítőt kívánatra postán küld az intézet.

Petőfi Sándor lakóháza Sárszentlőrincen.

A magyar nép halhatatlan költője ebben a házban sok szép versét írta. A házat emléktáblával jelölte meg a halás utókor.

A Szent István-hét programja

Közeledik Szent István-napja. A legnagyobb magyar ünnep természetesen a látogatók százezreit fogja a fővárosba vonzani és a jelek szerint az ugynevezett *Szent István-hét* ezidén rendkívül sikeresnek ígérkezik. Tavaly 200—250.000 ember volt Budapesten és idén előreláthatólag emelkedni fog ez a szám. Ezt a feltevésünket megerősíti az a körülmény, hogy úgy az elszakított területeken, mint külföldön a rendezőbizottság *igen nagy propagandát fejtett ki*, hogy minél nagyobb tömeg keresse fel Budapestet.

Az érkező vendégek elszállásolása érdekében már megkezdődött a gondoskodás. A szállodák, penziók mind rendelkezésre állnak. Ezenkívül magánosok is bocsátanak albérleti szobát az érkezők részére. Gondoskodás történt tömegszállásokról is. Főleg az *iskolákat* fogják erre a célra felhasználni. A tömegszállások ára *három csoportba lesz osztva*. Mindenki anyagi erejének megfelelően fog elhelyezkedni. A tömegszállásokon főként a *Falu Szövetség által felhozott vidékiek csoportját helyezik el*.

A Magyar Államvasutak és vele együtt a többi vasútársaságok és hajóstársaságok *50 százalékos kedvezményes jegyeket adnak*. A kedvezmény a *harminc kilométernél távolabbról érkezők részére augusztus 14-én kezdődik és a jegy augusztus 31-ig érvényes*, ami nagy kedvezmény, tekintettel arra, hogy a múlt évben csak pár napig voltak érvényesek a kedvezményes jegyek. A *harminc kilométernél kisebb távolságról érkezőkre augusztus 19—21. közötti időre vonatkozik a kedvezmény*. Utazási kedvezményt adnak a *Helyiérdekű vasutak* is.

Az élelmezés tekintetében a bizottság felhívta a szállodás és vendéglős ipartestületet, hogy igyekezzenek a vendégeket olcsón és jól ellátni.

Ami az ünnepeket és a látványosságokat illeti, az *egyházi körmenet*, amit a *Katolikus Szövetség* rendez, az idén még hatalmasabb lesz. Szép látványt nyújtanak majd a *Falu Szövetség csoportjai* és az *amerikai magyarok száztagu küldöttsége*. A képviselőház, felsőház és a törvényhatósági bizottság tagjai résztvesznek a körmenetben.

A legszebb és legmagasztosabb valamennyi Szent István-napi ünnepség között a *Magyar Anyák Nemzeti Ünnepe* lesz, amikor is a sokgyermekes anyákat megjutalmazzzák. A Magyar Anyák Nemzeti Ünnepeinek intézőbizottsága ezt az ünnepet emlékezetessé akarja tenni és ezért *Lovrich József dr. egyetemi tanár indítványára elhatározta*, hogy a Szent István-napra virradó éjszakán

és Szent István-napján a budapesti klinikán született *szegénysorsu gyermekeket kelengyével látja el*.

A társadalom a magyar anyák Nemzeti Ünnepeinek szép gondolatát a legnagyobb megértéssel fogadta és szeretettel sietett a bizottság segítségére, hogy nemes céljait megvalósíthassa.

Ugyancsak Szent István-napján fog lezajlani a Szabadság-téren az *ország zászlajának felavatási ünnepélye* is. A házakat fellobogózzák, a kirakatokat feldiszítik, a villamosok is, de a többi közlekedési eszközök is zászlós díszben fognak futni.

Szent István-napja előtt nyílik meg a *mezőgazdasági kiállítás és borkóstoló-kiállítás*; ugyanekkor nyílik meg a *kézműipari tárlat* is. A mezőgazdasági kiállításnak oktató célja van és a kiállítás rendezői azt akarják elérni, hogy a felránduló gazdák minden kérdésben kellő tájékozást és kioktatást kaphassanak. A kiállítást a földművelésügyi minisztérium gazdasági programja szerint rendezik.

Nagyon szép lesz a „*Magyar Hét*” is.

A sportkörök a legmesszebbmenően ékelődnek be az ünnepség programjába. Az idén a *kerékpár- és motorkerékpársport* lesz a vezető sportág, annál is inkább, mert ez alkalommal fognak lefolyni a világbajnoksági küzdelem versenyszámai.

Szórakozásról kellő gondoskodás történik. *Márkus László*, az Operaház főrendezője, nagyszerű *népünnepélyt rendez a Tattersal területén*. Ugyancsak ő és az Operaház néhány tagja rendez a *Városligetben pompás felvonulást*. Az Iparcsarnok előtti téren nagyszabású *zenei ünnepély* lesz, a Margitszigeten a pólópályán pedig *magyar bucsu* zajlik le. A Margitszigeten egyébként *sport- és divatkiállítás* is lesz. Nagy népmulatság lesz a *Gellérthegyen*, amit *Ferenczy Károly* irányít. Ennek a mulatságnak pontjai közt szerepel a *műkedvelők művészversenye*, továbbá a „*falu szépének*” és a „*falu Kinizsi Páljának*” kiválasztása. Előbbiben a legszebb falusi leány, utóbbiban a legerősebb falusi legény aratja a diadalt. Igen nagy sikert aratott tavaly a *tűzijáték* és ezen felbuzdulva, az idén még *nagyobb szabású tűzijátékot* terveznek. Jó egy óra hosszat fog tartani és végig az egész Duna-parton látható lesz.

Gondoskodnak arról is, hogy *sétaautóbuszjáratokkal* mutassák be az idegeneknek a főváros nevezetességeit és szebb pontjait. A hajóstársaságok *sétahajózást* rendeznek.

A *színházakban* és a *mozikban* ünnepi előadások lesznek és az összes zenekarok és cigányzenészek ezen a héten *magyar darabokat játszanak*. A kávéházak záróráját *hajnali három órában* állapította meg a főkapitány.

Mindaz, amit most felsoroltunk, csak nagy körvonalakban adja képét annak, ami a Szent István hetében lesz, a részletes program kidolgozása még tart és bizonyosak vagyunk benne, hogy a várakozásoknak meg fog felelni.

A FRIEDLER-féle szabadalmazott

GAMMA

hajnövesztő

egyszersmind a hajhullás, korpásodás, hajmolyosodás legtokéletesebb gyógyszere.

„GAMMA” hajszappan

teljesen feleslegessé teszi minden más hajmosó használatát, mert általa a tej és a ha bőr teljesen megszabadul a felrakódott idegen anyagoktól.
Orvosilag kipróbálva és ajánlva.

Kapható mindenütt.
FRIEDLER-LABORATORIUM

Budapest, VII., Murányi uca 46.

Telefon: József 464—71.

Levente-temetés Kisbicsérdén.

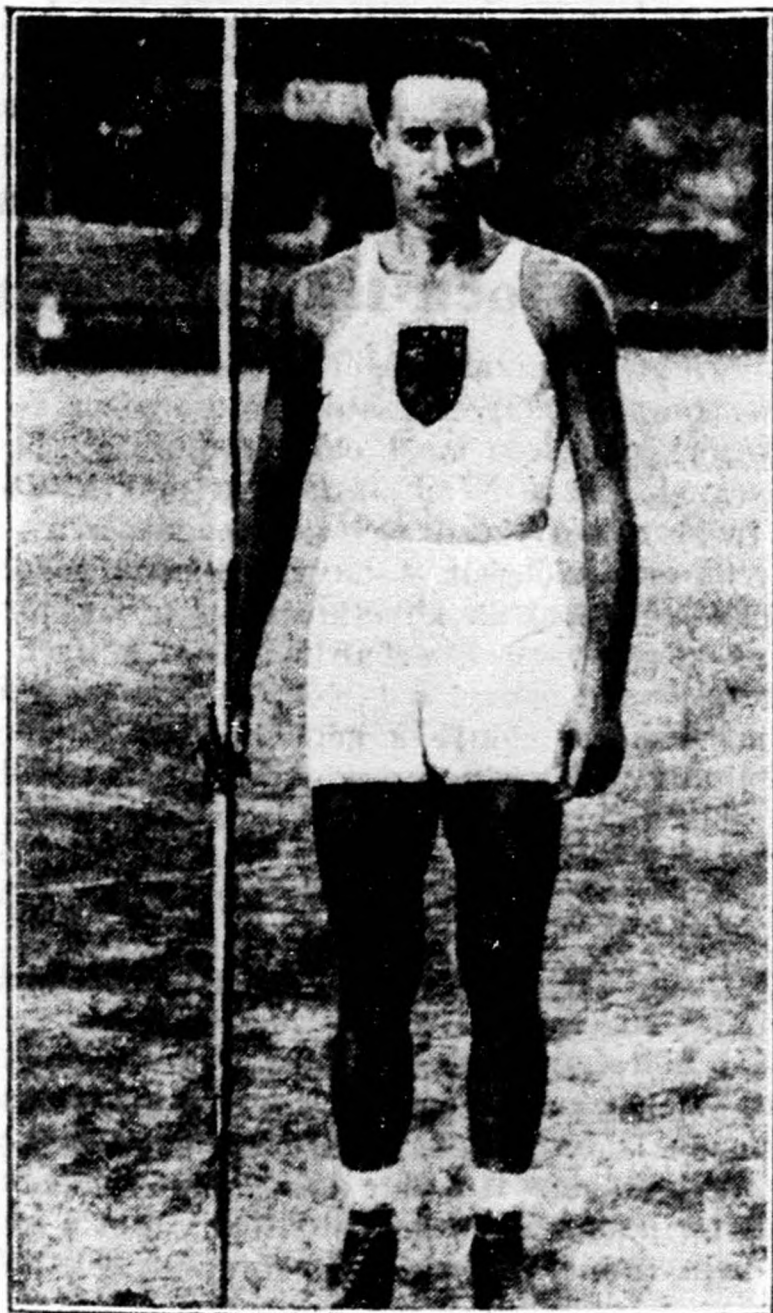
Vörös Vince kisbicsérdi olvasónk küldötte be hozzánk az alábbi megható sorokat:

„A nagy aratás közepén fehér angyal szállt le a földre, hogy teljesítse az Ur akaratát és Kocsis Dezső huszonegyéves kisbicsérdi levente szenvedő lelkét elkészítse nagy útjára, fel a magas Égbe, hol a szenvedés, a kín, a gyötrellem gyümölcse már sohasem terem...

A suttogó szellő szomorúan játszadozott a fák bus leveleivel egy zokszótól hangos ház udvarán, mikor gyászszalagos emberek felravatalozták koporsójában utolsó útjára szegény Kocsis Dezső levente tetemeit. A gyászoló közönség nagy számmal vette körül a ravatalt, a helyi leventecsapat pedig diszfelvonulásban sorakozott örökálmát alvó levente-pajtásuk koporsója mögé, Nagy Dezső oktatójukkal az élükön. A gyászszertartás alatt fájdalmas könnyek csillogtak a sastollas leventék szemében és az oktató vezényszava sem csegett azzal az érces keménységgel, mellyel a gyakorlaton szokott oktatni, hanem megtört bánatossággal, örökre távozó leventéjéért. A szertartás után Nagy Dezső leventeoktató a következő szavakat intézte a fekete gyászszalagos leventékhez:

— Kedves Leventék! Leventekötelességünk nagyon sokszor egybehív bennünket, legtöbbször azért, hogy valamit tanuljunk, vagy a tanultakat begyakoroljuk azért, hogy ha szép hazánknak szüksége lesz reánk, kellő tudással és gyakorlottsággal állhassunk a síkra. Sokszor lelket emelő ünnepélyekre hív egybe, sokszor a magyar vért lánggra lobbantó szavalásokra. De a mai napon mire hívott egybe leventekötelességünk? Ma gyászra, levente-testvéretek, kedves leventém temetésére. Ma bánatos szívvel állunk ide levente-testvérünk koporsója fölé, hogy lerójjuk a kegyeletadást, elkisérjük őt utolsó útjára és egy utolsó Istenhozzádot mondjunk neki.

— Kedves Leventék! Valahányszor egybejövünk, a mi jel-szavunkkal: a „Szébb jövő“ köszönéssel szoktuk egymást üdvözölni. És vajjon most mit kívánjunk elhunyt levente-testvérünknek, hogy köszöntsük őt? Valójában most kívánjunk neki szép jövőt és örök boldogságot. Szálljon most mindnyájunknak lelkéből tisztán fakadó sóhaj a csillagok fölé s kérjük Istent, vegye őt legszentebb környezetébe, hogy ott lehessen a mi levente-testvérünk és értünk imádkozhassék, hogy ha ki kell állnunk a becsület mezejére, legyen erőnk és kitartásunk. És

Szepes Béla,

aki élete legjobb, 65.26 méteres gerelydobásával megmentette az amszterdami olimpiáson a magyar atlétika becsületét. A svéd Lundquist mögött második lett. Az eredmény kihirdetése után a stadion árbócára felhúzták a magyar lobogót.

imádkozhassék összetört lelkü, elesüggedt szüleieért, hogy elviselhessék ezt a nagy csapást, mely őket érte. Kérjük Istenünket, engedje meg neki, hogy esedezhessen a mi széttépett, meggyalázott csonka hazánkért, hogy számára is kérhessen egy szebb és boldogabb jövőt. Adja meg az Isten, hogy valóban így legyen!

A beszéd alatt mély fájdalommal zokogott a közönség és a leventék. Most a harangok bus zugása közben megindult a gyászos menet. Elöl az oktató és a levente az egyesület nemzeti színű zászlajával, utána a koporsót vivő gyászkocsi, a leventék nagy koszorújával; két oldalt délceg leventék sorfala, majd az összetört szívű szülők az elhunyt kistestvérje, rokonok és a falu gyászoló közönsége. A temetőben, amint a koporsót az új sir elnyelte, minden levente egy bucsuzó rögöt dobott a fekete karszalaggal együtt a mély sirba, ezzel a bucsuszóval:

„Isten veled pajtás, a viszontlátásig!“

A friss sirra Nagy Dezső leventeoktató a leventék nevében még a következő feliratu koszorut helyezte:

„Szeretett levente pajtásunknak“

Igy temettek el egy leventét, július hó 18-án Csonkabaranyájában, aki a falvak legrettenetesebb ellenségének, a *tüdővérsnek*, ifju áldozata lett.“

Petőfi orosz fogoly volt?

Hegyaljai Kiss Géza dr. felhívása a volt hadifoglyokhoz.

Hegyaljai Kiss Géza dr. református lelkész Debrecenből országos felhívást intézett a magyarországi hadifoglyokhoz egy *Petőfi legenda ügyében*. A felhívás az alábbiakat közli:

„Egy idő óta olyan adatok kezdenek forgalomba kerülni, mintha a világháború hadifoglyai arról győződtek volna meg, hogy Petőfi csakugyan Oroszországban halt meg. Az egyik hír Miskolci Márkustól jött, aki Ufában volt hadifogoly és ezeket írta:

— Berobog egyszer az ufai pályaudvarra egy vonat, mely Szibériából a felszabadított politikai száműzötteket szállította. Ezen a vonaton egy aggastyán utazott, aki meghallván az árusok magyar beszédét, megszólította őket:

— *Magyarok vagytok, fiaim?*

Erre az aggastyán elmondotta, hogy ő Szibériában egy golyóhoz láncolva együtt dolgozott Petőfivel. Évekig együtt vonszolták a kőgolyót. Petőfi még fiatal korában meghalt és rábízta irományait. Azt mondotta, szeretné magyar kézre adni a megsárgult iratokat és ott helyben szétszította az iratokat a körülötte állók között. Egy przemisli öreg magyar honvéd ragadta magához azzal, hogy hazaviszi fiainak.“

Ez az egyik híradás Petőfi orosz hadifogságáról, de Hegyaljai Kiss Géza egy nyugalmazott tanár levelére is támaszkodik.

„Még a háború után történt, — mondja a levél — hogy a solti fogolytáborban az egyik előkelő orosz fogoly-tiszt az ottani magyar felügyelő-tisztnek a legnagyobb határozottsággal a következőket mondotta:

— *Petőfi orosz fogságban élt rövid ideig és ott is irt költeményeket, még pedig szabadságdalokat*. Mivel azonban az akkori orosz kormány minden szabadságmozgalmat csirájában elfojtott, e költeményeket az akkori illetékes miniszter elkoztatta és nyilvánossághozatalukat megakadályozta. De egy orosz irodalomtörténetben, amelyből már csak néhány példány van meg és ezt csak az illető miniszter közeli rokonai szerezhettek meg, nyoma van annak is, hogy hol és mikor halt meg Petőfi. Egy ilyen példányt őriz az illető miniszternek a leánya, aki 1919-ben Odesszában lakott. Címe: *Odessza, Nezenskaja 43. Maria Edilkovszka*.“

Hegyaljai Kiss Géza most a magyar hadifoglyokhoz fordul, akitől kéri, írják meg neki Debrecenbe: *nem tud-e valaki azokról az irásokról, amiket a Szibériából kiszabadult aggastyán adott át az ufai pályaudvaron. Ha van valakinek ilyen írása, küldje el azt másolatban, vagy esetleg kölcsön*.

Miért kell elveszteni a gazdának jövedelmét?

Strausz Gyula tiszafüredi (Heves vármegye) gazdálkodó levelet intézett hozzánk, melyben reámutat a mezőgazdaság válságának okaira és megjelöli az orvoslás módjait is. Értékes írásból az alább következő részleteket közöljük:

Mélyen tisztelt Szerkesztőség!

Hosszu idők óta állandóan gondosan olvasom a *Vasárnap* minden egyes számát. Meggyőződésem, hogy ez a lap áll legközelebb az ország alapját képező falusi gazdatársadalomhoz. Ahhoz az agrártársadalomhoz, amelynek sorsa ebben az országban mindenkinek jó vagy rossz sorsát jelenti.

Hogy az általános helyzetet és a napi életet a lap híven visszatükrözhesse, nézetem szerint, szoros összeköttetést kell fenntartania a falvakkal. Ebből a felfogásból kiindulva, engedje meg a tekintetes Szerkesztőség, hogy néhány rendkívül fontos és nagyjelentőségű kérdésről vidéki szemmel tájékoztassam.

Sajnálattal kell magamnak is megállapítanom, hogy a *mezőgazdaság katasztrófális helyzetbe jutott*. Mikor ezt a tényt fájó szívvel kell igazolnom, egyszersmind minden erőmből tiltakoznom kell ellene, hiszen *ez egyet jelent nemzeti létünk csődjével*.

Tisztelettel hajlok meg kormányunk előtt, melynek tagjai az országot a legnehezebb időkben sok sikerrel igyekeztek a romokból talpraállítani. Különösen nagy hállával tartozunk Mayer János földmivelésügyi miniszternek, aki nagy tudásával és gyakorlati érzékével sok kérdésben fölismerte és orvosolta a mezőgazdaság halasztást nem tűrő kérdéseit. Meg vagyok győződve róla, hogy kormányunk minden egyes tagja igyekszik a mezőgazdaság talpraállítását elősegíteni.

De vidéki szemmel nézve a dolgok folyását, a *legnagyobb szerencsétlenséget a tempóban látom*. Ugyanis már régen elmúlt a tizenkettedik óra! Most már nem lehet ankétozni! Most már, tegnap is, későre érkezett volna az intézkedés. Most már *cselekedni kell!*

Legelsősorban és legsürgősebben meg kell szervezni a termelést, meg kell oldani a termények és állatok értékesítésének kérdését és rendeznünk kell a hitelleletet.

Nézzük csak a legsúlyosabb kérdést: a *terményértékesítés válságát*. Mult esztendőben a magyar gazdák kilencvenkilenc százaléka eladta buzáját aratás után 22—26 pengőért. Megvették a nagykereskedők és a bankok; jelentős részét ezidén értékesítették és kerestek rajta 33—34 pengőt. Ezzel szemben a gazda — szervezetlensége miatt — elveszít *harminchárom-harmincöt százalékat*. Lássuk csak hogy. Tavaly április hó 1-én valaki igénybe vett zöldhitelt. Kapott is félévi 7 és félszázalékos kamattal mellett (4 és félszázalékos kamattal és 3 százalékos spannung). A felvett pénzt természetesen október hó elsején könnyörtelenül vissza kellett fizetnie. Eladta tehát buzáját és október hó 1-én kapott érte 24 pengőt. Ha azonban nem kellett volna eladnia terményét, akkor ezévi április hó 1-én 32 pengőt kapott volna érte. A különbözet 8 pengő, vagyis: *25 száza-*

lék! Ha ehhez hozzáadjuk a zöldhitel 7½ százalékat, a gazda vesztesége: *32½ százalék*. És ez ismétlődik évről-évre. Ezért pusztul el a magyar gazda menthetetlenül!

A legfontosabb és a legelső kérdés volna tehát a *vidéki közraktárak felállítása*. Itt helyezné el a gazda buzáját, kapna rá állami 5½%-os kölcsönt és értékesíthetné a neki megfelelő időben. A közraktárak különben is nélkülözhetetlenek, mert a közraktári egységes buzák biztosítanak a kivitel lehetőségét is. Közraktári személyzetet B. listásokból, vagy nyugdíjasokból könnyen lehetne szervezni.

Második fontos kérdés: a *hitel*. Hála Istennek, már az illetékesek is tudatában vannak annak, hogy gazdaságokat 14—18 százalékos kamatterhekkel fenntartani nem lehet. Várjuk a megfelelő megoldást. De várjuk a beígért *adókönnyítéseket* is, hiszen ez égető államérdek. Végül a *termelés megszervezését* kell megoldani úgy, hogy a gazdasági felügyelőségeket *termelési felügyelőségekké* kell átszervezni. Mert rendkívül nagy jelentőségű volna, hogy az irányító szervek közelebb jussanak a földhöz és ekéhez!

A valorizációs törvény két fontos határideje.

A *magánjogi pénztartozások átértékeléséről* (valorizálásáról) szóló törvény — mint azt már több ízben hírül adtuk — április elsején életbelépett. Figyelmeztetjük a szülőket, gyámokat és gondnokokat, hogy a kiskorúak és a gondnokoltak valorizálandó és régi koronaértékben kifejezett pénzköveteléseit a *biróság előtt kellő időben érvényesítsék, mert aki a perindítás határidejét elmulasztja, az elveszti valorizációs igényét*. A törvény a keresetek megindítására egyévi határidőt állapított meg, amely *1929. március hó 31-én jár le*.

A *családi és öröklési jogon alapuló és megszűnt pénztartozásokra, valamint baleseti járadékokra hat hónap a határidő, amely szeptember 30-án jár le*.

Helyes volna azonban, ha az érdekeltek egyességet igyekeznének kötni és ezt mutatnák be az árvaszéknek.

A Raupenstock-tractör előnyei.

A *pusztajukuti* bemutató legérdekesebb gépe volt a 28 Le Raupenstock traktor, melyet a Stock Motorpflug A. G. Berlin budapesti vezérképviselője most először mutatott be a magyar gazdaközönségnek. Ez a Németországban már kitűnően bevált láncalpas traktor kedvezően egyesíti magában a *kerekes és láncalpas traktorok* előnyeit. A nagy átmérőjű, meghajtott első kerék és a jó súlyelosztás következtében a *tractör vonóereje igen nagy*. A gép 3-vasu Eberhardt ekével könnyen szánt 8-10 coll mélyen és 6-vasu ekével a tarlót 6 collra megerősítés nélkül buktatja. Különös előnye a gépnek, hogy a *láncalpas teljes hosszában mindig felfekszik és így a talajnyomása oly csekély, hogy azzal még az elvetett földön is minden aggodalom nélkül járhatni*. A *felázott, sáros talajon is dolgozik, az utakat nem rongálja s minden átalakítás és szerelés nélkül járhat a szántásról a köves utra*.

A nagy teljesítmény és gazdaságos üzemanyagfogyasztás mellett a traktornak ez a *sokoldalú használhatósága* és alacsony karbantartási költsége *gazdakörökben kedvelté és keresetté fogják tenni ezt a gépet*. A traktor tartósságára nézve a Stockgyár neve maga is biztosíték, mert nem egy Stock gép van az országban, mely *immár tizenhat esztendeje szakadatlanul van üzemben*. Olyan homokon és hegyoldalban, ahol a kerekes traktorok már nem tudnak szántani, a Raupenstock még könnyen dolgozik.

A traktor előnyeit a földmivelésügyi minisztérium is elismerte, és mint egyetlen láncalpas traktort, a *12.000 P-be kerülő Raupenstock traktort bevonta az állami akció keretébe*.

Érdeklődő gazdatársainknak bővebb felvilágosítással készséggel szolgál a „*Vasárnap*” szerkesztősége.

**Pálinkafőző- és mosóüstök vörösrézből
RÉZGÁLIC — RAFFIA — RÉZKÉNPOR**

Kitűnő gyártmányu

szőlőpermetezők

legolcsóbb áron beszerezhetők

SZONTÁGH PÁL rézáruraktár

Cégtulajdonos: TERÉNY S.-né.

Budapest, IX., Üllői-ut 19. szám.

Telefon: József 362—17.

Labdában a Niagara vizesésen át.

Egy amerikai artista, Lussier, vakmerő vállalkozást hajtott végre a közelmúltban. Egy háromszázhetvenkilenc kilogramm súlyú labdát szerkesztett, vízhatlan anyaggal fedte be, felszerelte két levegőtartállyal, majd belebújt a labdába, légmentesen elzáratta és bedobatta magát a Niagara-vizesésbe. A labda baj nélkül partra ért és Lussiert — ájultan bár — de ép bőrrel szedték ki belőle. Felső képünk a nyitott labdát, az alsó a lezárt labdát ábrázolja.

A mezőgazdasági munkások biztosítása.

A következő levelet hozta számunkra a posta:

Mélyen tisztelt Szerkesztő Ur!

Több ízben megemlékezett már a *Vasárnap* a mezőgazdasági munkások biztosításáról. Ennek kapcsán kérem, hogy alább következő igénytelen, kis cikkekemben kifejezésre juttathassam szerény, hálátelt gondolataimat azok iránt, kik ez ügynek lelkes szószólói.

Mély megilletődéssel olvastam a *Vasárnap* 29-iki számában József királyi herceg és Serédi Jusztinián hercegprimás nagybecsű kijelentéseit a mezőgazdasági munkások biztosítása érdekében. Hála Istennek, örömmel látjuk, hogy megértük azt a korszakot is, amikor a falu nyomorgó népéről maga a kormány kíván gondoskodni. Mert hát bizony van is abban valami csontig-velőig ható igazság, hogy a szegény munkásnép száz-ezreinek az életért folytatott nehéz küzdelmei dacára mindig ott áll a *holnap* reménytelen, gondterhes napja. Különösen ma, amikor a munkaalkalmat nem is oly könnyű megszerezni és ha meg is van, a csekély munkabér mellett csak nagy nélkülözések közepette tudja családjának és magának vigasztalan életét előbbre vinni. Jóllehet napjainkban minden társadalmi rétegnek megvan a maga baja, de a bizonytalanság érzete a jövő kenyérért, nem hiszem, hogy kinezna valakit annyira, mint épp a *vagyontalan munkásnéposztályt*. Például csak községünkben és vidékünkön, ahol majdnem kizárólag mezőgazdasággal foglalkoznak, hány elaggott, rokkant és tehetetlen idős ember tengeti szájalmas életét fiaik vagy hozzátartozóik keservesen szerzett kenyéréből.

De mi már — e régi, jó öregek unokái — remélünk és bizunk, hogy a jövőben annak a munkásnépnek is meglesz a mindennapi kenyere, amelytől a sors minden vagyont és sok esetben még a munkabírását is megtagadta.

Soraim bezárásául hálás köszönetet mondok az összes mezőgazdasági munkások nevében mindazoknak a nemeslelkű, nagy férfiaknak és különösen Mayer János földmívelésügyi miniszter urnak, mint az ügy előharcosának, akik ezt a nagy célt szolgálják. Adja Isten, hogy szegény hazánk boldogulására még több ily hasonló cselekedet alkottassék. Tisztelettel:

ifj. Császár Ignác (Mezőtárkány).

MI HIR A POLITIKÁBAN?

Közel száz millió pengő bevételi többlettel zárult a múlt évi költségvetés.

Augusztus hó elsejével kezdődött az új (1928—29.) költségvetési év. A pénzügyminiszter legutóbb megjelent XXIV. jelentéséből most már tiszta képünk van az 1927—28. költségvetési év pénzügyi eredményeiről. Eszerint összesen 961.4 millió pengő állami bevétel folyt be, azaz 101.8 millióval több az erre az időszakra előirányzott bevételnél. Az egyes hónapokra készített költségvetésekben azonban a kiadások 7 millióval meghaladták a bevételeket és így a havi költségvetések végső összegét is figyelembevéve, a bevételi többlet 94.8 millió pengő.

Látnivaló, hogy az államháztartás helyzete mennyire szilárd alapon nyugszik és hogy az egyre fokozódó gazdasági és kulturális szükségletek teljes fedezetet találnak az állami bevételek kiegyensúlyozott voltában.

Elkészült az új földbirtokrendező törvény végrehajtási utasítása.

Augusztus hó 3-án, pénteken, a kormány tagjai Vass József helyettesminiszterelnök, népjóléti miniszter elnöklésével minisztertanácsot tartottak. A minisztertanács körülbelül három órát vett igénybe és tulnyomóan folyó ügyeket tárgyalt.

A minisztertanácson Mayer János földmívelésügyi miniszter beszámolt a kecskeméti piacon szerzett tapasztalatairól. Pesthy Pál igazságügyminiszter pedig részletes tervet mutatott be a *telekkönyvi nehézségek kiküszöböléséről*, minthogy több ízben panasz hangzott el amiatt, hogy a hiteles telekkönyvi másolatokat nehezen és csak idővesztéssel lehet megkapni, valamint azokat a kivonatokat is, melyekben felvilágosításokat kérnek, munkatorlódás miatt bizonyos késedelemmel intézik el a telekkönyvi hivatalok. Az igazságügyminiszter tervezete szerint egy *magániroda engedelmet fog kapni arra, hogy a délutáni órákban feljegyzéseket készíthessen a telekjegyzőkönyvekből a három budapesti telekkönyvi hatóságnál*. Ez a magániroda azután a saját felelősségére a feleknek felvilágosítást adhat, valamint másolatokat és kivonatokat is, bár hiteles másolatokat továbbra is csak a hatóságok adhatnak ki. Az igazságügyminiszternek ezt a tervét a minisztertanács elfogadta.

Ugyancsak Pesthy Pál igazságügyminiszter bemutatta az új földbirtokrendező törvény végrehajtási utasítását is.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

Lemondott a román külügyminiszter.

Titulescu román külügyminiszter benyújtotta lemondását a régenstanácsnak. A miniszter most háromhónapi szabadságra utazott, utána pedig valószínűleg átveszi a londoni román követség vezetését. Hírek szerint Titulescu és a kormány többi tagja között már hosszabb ideje komoly nézeteltérések vannak a kölcsönpolitika miatt. Ez

A világ legjobb Harmonikái, Hege-düi, Citerái, Harmoniumjai, Beszélőgépei, Cimbalomjai, Trombitái, továbbá az összes Hangszerek itt a gyárban kaphatók. — Iskolai, dalárdai, egyházi Harmoniumok részletre is. —

Romlott hangszereket művésziesen javít. Legjobb húrok. Árjegyzéket ingyen küld:

MOGYORÓSSY GYULA m. kir. szabadalmazott hangszergyára Budapest, VIII., Rákóczi-út 71. sz. Levente- és egyéb zenekarokat szakértően szerel.

Egy vakvezető kutya szobra Berlinben.

A berlini vakok hálájuk jeléül szobrot emeltek derék négylábu vezetőjüknek, egy pompás német juhászkutyának. Képünk a szobrot és alkotóját: Richter szobrászművészt ábrázolja.

az oka a külügyminiszter lemondásának. Más hírek szerint Titulescu arra számít, hogy a választások óta kiéleződött válság folytán neki olyan helyzetet kell teremtenie, hogy miniszterelnök lehessen.

A horvát-szerb harc.

A jugoszláv képviselőház (szkupstina) az elmúlt héten összeült Belgrádban. A merénylet óta — amikor is két képviselőt agyonlőtt és a horvátok vezérét, Radics Istvánt súlyosan megsebesített egy montenegrói képviselő — először ült össze a parlament. Az ülésen bemutatkozott az új Korosec-kormány, majd az elnök elparentálta a merénylet áldozatait. Az ülésen az ellenzéki pártoknak egyetlen tagja sem jelent meg.

A belgrádi ülés napján, Zágrábban, a horvát földmivespárt ellenzéki parlamentje ült össze. A horvát főváros zászlódiszt öltött erre az alkalomra és a magánépületek kivétel nélkül fel voltak lobogóva s az ellenparlament ülésének tartama alatt az üzletek és nyilvános helyiségek zárva voltak. Az ellenzéki parlament ülésén hetvennyolc képviselő vett részt. Elsőnek Pribicsevics Szvetozár üdvözölte a megjelent képviselőket, majd nagy beszédet mondott és határozati javaslatot terjesztett be, amelyet az ellenzéki parlament egyhanguan jóváhagyott. A határozati javaslat mindenekelőtt utal arra, hogy a demokrata földmivespárti koalíció azt a feladatot tűzte ki, hogy meg fogja valósítani a jugoszláv királyság Szerbián kívül eső részeinek, így elsősorban Horvátországnak teljes egyenjogúságát az ószerb területtel. A földmivespárt nem ismeri el a belgrádi csonka parlamentnek azt a jogát, hogy az egész országra kötelező határozatokat és törvényeket hozzon. Az Ószerbián kívüli területek népei ily körülmények között magukra nézve nem ismerik el kötelezőnek a belgrádi csonka parlament határozatait, nem ismerik el elsősorban a pénzügyi kötelezettségekre vonatkozó határozatokat. Az ellenzék a legélesebb harcot indítja egy új államrend megvalósítása érdekében, amely új államrend a jugoszláv nemzet valamennyi egyénének teljes egyenjogúságát fog biztosítani.

A horvát ellenzék határozatait természetesen óriási ijedelmet keltettek a szerbek körében és Korosec miniszterelnök erőszak alkalmazásával fenyegette meg a horvát

képviselőket. A horvát ellenparlament mindennek dacára tovább folytatja üléseit és el van tökélve arra, hogy akaratának érvényt szerez.

A szerbek és horvátok közötti rendkívül komoly harc tovább folyik és megdönthetetlen bizonyítéka annak, hogy Magyarország feldarabolása micsoda örültség volt. Ime, ennyire egységes és életképes a Magyarország testéből kövérre hizott Jugoszlávia.

Oláhországban is két parlament van.

A békecsinálók nagyobb örömeire teljesen hasonló állapotok uralkodnak a másik utódállamban, Oláhországban is. Ott is ellenparlament alakult a parlamenttel szemben és a nemzeti földmivespárt ellenparlamentje határozati javaslatot fogadott el, amely kimondja, hogy ez a gyűlés a nép igazi és törvényes képviselőjének tartja magát. A gyűlés megállapítja, hogy a Bratianu miniszterelnök által terrorral létrehozott gyülekezet nem képviseli a népet s ezért a nép nevében nem is hozhat kötelező határozatokat. A gyülekezet megszavazhat ugyan törvényeket a kölcsönökről és a stabilizációról, ezeknek azonban a népre nézve nincs kötelező erejük. A népparlament a kormány azonnali lemondását követeli. Törvénytelennek és meg nem engedhetőnek nyilvánítja azt az eljárást, amelyhez a kormány folyamodott, hogy a parlamenttől jóváhagyást kér egy olyan kölcsönre, amelynek kibocsátási árfolyama, kamatozása és időtartama nincs megállapítva. Az ostromállapot, a cenzura az országot a tartós megbotránkozás olyan állapotába hozták, amelynek következményeiért az ellenparlament minden felelősséget elhárít magától.

MEZŐGAZDASÁG

E heti ajándékfüzetünk.

E héten valamennyi előfizetőnknek Horn János m. kir. kertészeti felügyelőnek, a „Vasárnap“ kitűnő és népszerű munkatársának:

A gyümölcsfeldolgozása.

címmel megtartott magvas rádióelőadását küldöttük meg, mint ajándék-füzeteink kilencedik darabját.

A gyümölcstermelés, kezelés, felhasználás stb. terén a magyar gazdák legnagyobb része még meg sem közelíti a tudásnak azt a mérvét, mellyel igen jelentős jövedelemszaporulatra tehetne szert. E nagy kérdések egyike a gyümölcstermés helyes és okos feldolgozása, melyet Horn János rendkívül világosan és kimerítően tárgyal. A nagyértékű előadást olvasóink különös figyelmébe ajánljuk.

Mi a legjobb előveteménye az őszi kalászosoknak?

Irta: Villax Ödön.

Nagy termések elérésére nem közömbös dolog, hogy növényeinket milyen elővetemény után termesztjük. Éppen ezért azoknak a gazdáknak, akik minél inkább meg akarják közelíteni a nagyobb uradalmak 15—20 mm.-ás termésátlagait, nemcsak az okszerű talajmivelésre, istálló- és műtrágyázásra, továbbá a nemesített növényfajták használatára, hanem az okszerű vetésforgóra is mindig nagy figyelemmel kell lenniük. Igaz ugyan, hogy a kisebb gazdáknak elővetemény tekintetében nincs módjukban a nagy válogatás, mivel csak néhány növényt termesztenek, de azért már azzal is, hogy ezen növény közül is őszi kalászosaink előveteményéül a legmegfelelőbbet választjuk ki, lényegesen fokozhatjuk terméseinket.

Őszi kalászosaink legjobb előveteménye az idejében lekerülő kapás-, továbbá a takarmánynövények, különösen akkor, ha ezeket közvetlenül istállótrágyáztuk. Legrosszabb előveteménye pedig a kalászos és pedig legnagyobb

mértékben ugyanazon kalászos. Eszerint tehát helytelen lenne pl. búzát buza után természetünk.

Azonban kalászosaink sem egyforma mértékben igényesek az elővetemény nézőpontjából. Amíg őszi árpa vagy buza csak a korábban lekerülő kapás- vagy takarmánynövény után és jóerőben lévő talajon adhat nagy termést, addig a rozs *kivételesen* árpa vagy buza után is sikerrel természetű, hacsak a talaj táplálóanyagokban nem nagyon szegény.

Nagyon sok esetben egyik-másik növény termesztése, már csak azért is megokolt, mivel rendszerint igen jó előveteményre a legfontosabb növényeinknek, az őszi kalászosainknak. Ilyen növény pl. többek között a zabosbüköny. A zabosbüköny termesztése ugyanis, tekintve, hogy csak kis tömeget ad, ritkán volna kifizetődő, ha nem lenne olyan jó előveteménye az őszi kalászosoknak.

Igen jó előveteményei az őszi kalászosoknak a pillangósok. A pillangósok, mint az ismeretes, nemcsak, hogy a talajt rendszerint kedvező fizikai állapotban hagyják vissza, hanem a talajnak tápanyagtartalmát még növelik is. Ezek a növények ugyanis a legdrágább növényi táplálóanyagot, a nitrogént, a levegőből képesek felvenni és pedig oly mennyiségben, hogy a saját testük felépítéséhez szükséges mennyiségén kívül a talajt nitrogénben még gazdagítják is. Ezeknek a pillangósvirágu növényeknek a termesztését tehát a lehetőség határain belül minél nagyobb arányokban kell üznünk. Ilyen pillangósvirágu növényeink elsősorban is a lóhere, lucerna, baltacim, büköny, borsófélék, bab, nyulzapuka stb.

Az említett pillangósvirágu növények ugyan mind jó előveteményei az őszi kalászosoknak, a legjobbak mégis azok, amelyek korábban kerülnek le. Így pl. az őszi keverék, a tisztán vetett őszi borsó, pannonbüköny, továbbá a sovány homokon is jól megtermő szöszbüköny. A pillangósvirágu tavasziak közül a tavaszi borsó, a lencse, továbbá még a bab is elég jó elővetemény. Ugyancsak igen jó elővetemény a lóhere és lucerna is, de ez esetben a heréseket idejében fel kell törni, hogy a vetés idejére a talajt alaposan átdolgozhassuk. A feltörés legjobb, ha az első, esetleg a második kaszálás után történik oly módon, hogy a here- vagy lucernatartól előbb sekélyen törjük fel, melyet a gyomosodás mértéke szerint többször is fogas vagy tárcsa követhet s azután egy mélyebb vetőszántást adunk.

A nem pillangósvirágu növények közül a trágyás csalamádé, továbbá a nem magjuk végett termesztett többi takarmánynövény is jó elővetemény. A mohar ugyan, különösen, ha másodterményként természetjük, továbbá a magjuk végett termesztett többi takarmánynövény is, mint pl. a magnak meghagyott büköny, köles stb. már sokkal rosszabb elővetemény, miért is, hacsak mód van rá, jobb, ha ezek után tavaszi kalászos, esetleg kapást termelünk.

Jó előveteménye az őszi kalászosoknak végül a kapás is, bár nem mindegyik egyforma mértékben. Nagy általánosságban a kapásokra is azt lehet mondani, hogy annál jobb előveteményei lesznek őszi kalászosainknak, minél korábban kerülnek le a földről. Így pl. amíg a mák, repce, korai burgonya és keményszemű kukorica után még mindegyik kalászos jól megy, addig a kései burgonya, lófogu kukorica, répa, stb. után legfeljebb csak buza természetű. Bár sokkal helyesebb, hacsak korábban nem törjük a kukoricát, vagy szedjük a répát, ha ez esetben inkább tavaszi kalászos termelünk, semhogy a kései lekerülés folytán csak rosszul elmunkált talajba, amugy is megkésett vetéssel búzát termeljük.

Azon táblákon, hol kettős termesztést üznünk, vagyis a korábban lekerülő növények után még egy növényt vetünk, sokkal helyesebb, ha tavaszt termelünk. A másodtermény ugyanis, ha mindjárt a talaj fokozottabb istálló- és műtrágyázásáról gondoskodtunk is, igen meghuzza a talajt. A kettős termesztésnél nemcsak csökken a talaj

viztartalma, de a talaj az őszi vetésre nem is tudja ki-pihenni magát, nem tud kellőképpen beérni, hogy őszi kalászosainknak egyenletes tömörségű, nyirkos, jó vetőágyat biztosíthassunk.

Bélsárpangás lovaknál olyan takarmányok etetésekor szokott fellépni, amelyek sok nem emészthető részt tartalmaznak. Ilyenkor aránylag sok bélsár képződik, amely azután a vastagbélben besűrűsödve száraz és emiatt nehezen továbbítható tömeggé alakul. Ilyen nehezen emészthető takarmányok általában a szalmafélék, főleg ha azokat a lovak tulrövidre vágott szecska alakjában eszik. Öreg lóhere, a kukorica szára, a korpa és dara is okozhatnak bélsárpangást. Renyhe bélmozgás még rendes takarmányozás mellett is oka lehet e betegségnek, így ha az állat valamely okból (rossz fogazat) nem rágja jól meg a takarmányt. Gyakori ez az eset öreg, rossz fogu, elhízott, kevés mozgást végző nagytestű lovaknál. A vastagbélben megrekedő bélsár lassankint szaporodik fel olyan tömegré, mely a bél falát feszíti, nyomja és a betegnek kellemetlen érzést okoz. A folyton szaporodó bélsár, méginkább pedig a gázok fejlődése miatt a has lassankint tágul. Ha a hasat megkopogtatjuk a remesék fölött, erősen tompult hangot hallhatunk. A kólikaszerű tünetek csak később, több nap múlva jelentkeznek és sokszor napokon keresztül enyhék maradnak. A késedelmes bélsárürítések, majd ezeknek teljes hiánya, kapcsolatban a has fokozatos tágulásával, már magában valószínűvé teszi a betegség jelenlétét. Kezelését leghelyesebb állatorvosra bízni, ha azonban nincsen a közelben, mindenekelőtt célszerű a végbélből a bélsárgolyókat kiszedni, azután pedig tiszta hideg vizet, vagy szappanos, vagy konyhasós vizet önteni a végbélbe. A víz egyrészt élénkíti a bélmozgást, másrészt lágyítja és sikamlóssá teszi a bélsarat. Hashajtók, így pl. keserűsó adagolása is helyénvaló lesz.

A szülés előjelei. A szülés közelségére a következő jelekből lehet következtetni: a) a horpaszok üresek; b) a far két oldalán besüppedt, minek közvetlen oka a medence széles szalagjának savós beszűrődése és ellassulása; c) a faroktő feszessége eltűnik, a farok ide-oda letyeg, mintha bénult lenne; d) a péra megduzzadt, vörös színű, belőle nyulós, szintelen nyálkacsap csüng ki; e) a tőgy feltűnően duzzadt, a csecsbimbókból sárgás, gyantás cseppek préselhetők ki; f) a hőmérséklet a vemhesség alatt mutatkozó magasabb hőfokokról hirtelen a normálisra süllyed. A szülés óráját azonban pontosan meghatározni még a felsorolt jelek alapján sem lehet, mert az egyes jeleknek mutatkozása nem minden egyednél egyenlő időtartammal előzi meg a szülés óráját. Az egyik állatnál hetekkel, másikkal csak órákkal előbb mutatkoznak az említett jelek.

A nagy hőségben

nélkülözhetetlen
a valódi

DIANA

sósborszesz

Üdit, frissit, erősít!

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG

GAZDATÁRSADALMI HIREK

Országos szőlősgazdakongresszus lesz a borfogyasztási adó ellen.

A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesületének igazgatóválasztmányja mostanában tartotta meg ülését a fővárosban. Az ülés egyetlen tárgya a borfogyasztási adó elleni újabb akciónak és az idei termés értékesítésének kérdése volt. A felszólalók rámutattak a belföldi borfogyasztás nehézségeire és megállapították, hogy amíg a borfogyasztási adót el nem törlik, meddők a próbálkozások, mert a rendszeres többtermelésnek is ez vágja az útját. Az idei termés jónak ígérkezik, de ez nincs javára a szőlősgazdáknak. Megfelelő fogyasztás híján ugyanis a kiszáradt kénytelenek lesznek annyira áron alul adni termésüket, hogy az árak magukkal rántják a régebbi jobb minőségű borok árát is és így a veszteségek a szőlősgazdatársadalom egész létét megrendítik. Végül is a következő határozatot hozták: Az egyesület megkeresi az illetékes kormányköröket és rámutat a segítség sürgősségére. A kérvényt küldöttség nyújtja át a miniszternek. Előkészít továbbá az egyesület egy nagy tüntető szőlősgazdakongresszust. Felkéri a képviselőháznak azokat a tagjait, akik ezt az országos jelentőségű ügyet magukávé teszik és sürgősségét érzik, hogy a képviselőházat még a szünet alatt hívják össze. A szőlősgazdák remélik, hogy ügyük az országgyűlés elé kerül és a borfogyasztási adó kérdését érdekeiknek megfelelően intézik el.

Az esztergomi méhészeti kongresszus.

Serédi Jusztinián dr., biboros-hercegprimás fővédnökségével a Méhészsövetség által Esztergomban tartandó országos méhészeti kiállítás és kongresszus iránt országsszerte nagy az érdeklődés a méhészek körében. Az Esztergom és Vidéke Méhészeti Egyesület elnöksége felkérte a méhészeti összejövetel iránt érdeklődőket, hogy lakásigényüket minél előbb jelentsék be, különben a későn jelentkezők elszállásolásáról nehezen tud gondoskodni. A kiállítás és a kongresszus látogatói számára egyébiránt a kereskedelemügyi minisztérium *féláru jegy váltására jogosító igazolványt* bocsátott a méhészek rendelkezésére, mely személyenként 1 P 20 fillér befizetése ellenében a Méhészsövetségnél (Budapest, IX., Üllői-ut 25. I. em. 16) szerezhető be. A jegy árában a kiállítás egyszeri látogatására jogosító belépőjegy is bele van számítva.

Szeptemberben sörárpakiállítás lesz Sopronban.

Az országos méretű pozsonyi sörárpavásárok pótlása céljából a Sopronmegyei Gazdasági Egyesület az elmúlt években sörárpa-kiállításokat rendezett. Tekintettel a kiállítás iránt megnyilvánuló élénk érdeklődésre, a Sopronmegyei Gazdasági Egyesület az idén is megrendezi a sörárpa-kiállítást Sopronban. A kiállítás szeptember 4-én nyílik meg a Sopronmegyei Gazdasági Egyesület helyiségében. Mintát augusztus 29-ig lehet beküldeni. Felvilágosítással szolgál a Sopronmegyei Gazdasági Egyesület (Sopron, Templom-utca 2.).

A pusztajukuti szántógépbemutató.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület az idén rendezte a negyedik országos szántógépbemutatót, amelynek július hó 29-én, vasárnap délelőtt volt az ünnepélyes megnyitása. A bemutatót Szabó Gusztáv dr. műegyetemi tanár elnöklésével Rothmeyer Imre gazdasági tanácsos, az OMGE titkára és Kund Endre okl. gépészmérnök, műegyetemi adjunktus készítette elő.

A bemutatón az ország gazdatársadalmának minden rétege, birtokosok, bérlők, gazdasági iskolai növendékek és szakemberek rendkívül nagy számban vettek részt. A vendégeket Jurenák Lajos gaazdasági főtanácsos fogadta. A szántógépbemutatón egész nap teljes üzemben dolgozott a harminc különböző típusú szántógép. A rendezőbizottságot és a megjelent előkelőségeket Jurenák Lajos látta ebédre vendégül pusztajukuti kastélyában, akik meglepedésüket fejezték ki a látottak fölött, annál inkább, mert az eddig rendezett szántógépbemutatókkal szemben az eddigieknél sokkal nehezebb tiszavidéki talajon rendezték a bemutatót s így a gazdáknak módjukban állott az egyes gépeknek a nehezebb talajon való megbízhatóságáról és teherbíró képességéről is meggyőződni.

A bemutató második napján még nagyobb érdeklődés nyilvánult meg a bemutató kiállított szántógépek és traktorok iránt, mint vasárnap. Gazdák, bérlők és a birtokosok százai keresték fel Pusztajukutat, hogy megtekintsék a tiszavidéki nehéz talajon

is kiváló eredménnyel dolgozó gépeket. Ugyancsak másnap délelőtt tekintette meg a szántógépbemutatót hivatalosan Gally Kálmán földmívelési államtitkár és vitéz Németh Károly ezredes, a honvédelmi miniszter képviselője. Résztvett ezenkívül a Sándor főispán, Baghy Gyula, a Vármegyei Gaazdasági Egyhivatalos bemutatón Horthy István lovassági tábornok, Almássy sület képviselője, Brandt Vilmos országgyűlési képviselő. A bizottságot Beliczey Géza, az OMGE alelnöke üdvözölte, majd Szabó Gusztáv és Rothmeyer Imre kalauzolta végig a különböző működésben lévő traktorok, szántógépek és zászlókkal feldiszitett sátrak között.

Gondosan kell csépelni a sörárpát.

Igen sok gazdánk nem jár el gondossággal a sörárpaféleségek cséplésénél. Különösen az szokott bajt okozni, hogy a cséplőgép dobját túlságosan meghúzzák, aminek következtében a szemek megkopnak. A szemek így elvesztik csiraképességüket. Az ilyen csiraképességét veszített árpa sörgyártásra már nem alkalmas és így a gazda legfeljebb takarmányárpként értékesítheti. Mivel a kiváló minőségű sörárpa a külföldön is keresletnek örvend, elrontása nemcsak az egyes gazdák, de nemzetgazdasági szempontból is jelentős kárt jelent. Fontos ezért, hogy sörárpát temelő gazdánk a cséplésnél a lehető legnagyobb gondossággal vigyázzanak árpájuk minőségének megóvására.

Klebelsberg Kunó gróf Kecskemét diszpolgára. Kecskemét város törvényhatósága a város diszpolgárává választotta Klebelsberg Kunó gróf minisztert. Ebből az alkalomból a következő távirattal üdvözölték a minisztert: „Kecskemét város törvényhatósági bizottsága mély tisztelettel üdvözli nagyméltóságodat abból az alkalomból, hogy a mai napon a bizottsági tagok rendkívül nagyszámu részvételével megtartott rendes havi közgyűlésén Horváth Mihály dr., 48-as párti képviselő és társai indítványára dr. Horváth Mihálynak, továbbá dr. Szabó Iván egységspárti képviselőnek, valamint Borbás Béla bizottsági tagnak, a 48-as párt alelnökének, az indítványt támogató felszólalásai után nagyméltóságodat városunk kulturális ügyeinek, nagyszámu pusztai iskola felépítésével történt felkarolásáért egyhangu lelkesedéssel a város diszpolgárává választotta.“

Fördös János levele. A Vasárnap egyik régi, hűséges barátja: Fördös János (Markotabödöge) levelet küldött hozzánk és kérésének előadása után néhány kedves, meleg verssort is illesztett sorai végére. A következőket írja jó Fördös János:

„Vasárnapom és ujságom,
Te vagy jó segítő társam.
Ugy látszólag, te kicsi vagy,
De mi benned rejlik, az nagy.
Belőled tanultam sokat,
Gazdálkodást és másokat.
Epedve várlak én téged,
Áldja Isten szerkesztődet.“

A Vasárnap meleg szeretettel köszöni az őszinte jókívánságot, a bizalmat és az elismerést. Azzal viszonzza mindezt, hogy ezután még nagyobb odaadással és önzetlenséggel végzi a magyar nép felvilágosításának nagy munkáját. Fördös János levelét a Vasárnap aranykönyvébe helyezték.

Edelsheim-Gyulay Lipót gróf meghalt. Edelsheim-Gyulay Lipót gróf, a jótékonyaságáról ismert főúr, aki többek között a Fehérkereszt Lelencegyületnek és az Országos Gyermekvédő Ligának is egyik megalapítója volt, meghalt. A temetési szertartást Kirchknopf Ferenc evangélikus lelkész végezte. A gyászszertartás befejeztével a koporsót kocsira tették és vasuton elszállították a nyitramegyei Felsőelefántra, ahol az Edelsheim-Gyulay család kriptájában helyezték örök nyugalomra.

Zászlót ajándékoz négy amerikai város Budapestnek. A Kossuth Lajos szobrának leleplezésére Amerikába menő zarándokcsapat tudvalevően négy amerikai várost látogatott meg, Newyorkot, Clevelandot, Buffalót és Pittsburgot. Mind a négy városnak Budapest székesfőváros ajándékot is küldött. Most, hogy az amerikaiak Magyarországra jönnek, a négy amerikai város egy-egy zászlóval viszonzza Budapest figyelmességét.

Negyevnötezer hold földet hagyott az Akadémiára az utolsó Vigyázó gróf. *Vigyázó* Ferenc gróf, a dúsgazdag magyar mágnás az egyik bécsi szanatórium ablakából levetette magát és sérülései következtében néhány óra múltán meghalt. *Vigyázó* gróf ötvennégyéves volt. A dúsgazdag gróf után 45 ezer hold teljesen tehermentes földbirtok, két budapesti nagy bérpalota, rengeteg mükincs és sok értékpapír maradt. A tragikus módon elhunyt mágnás tehát egyike volt a leggazdagabb magyar embereknek. Közvetlen leszármazottja nem maradt. A gróf a hatalmas vagyont tudományos célokra, még pedig a *Magyar Tudományos Akadémiára* hagyta. A gróf végrendelete szerint ez a vagyon „*Gróf Vigyázó Sándor és neje, született báró Podmaniczky Zsuzsánna Örökalapítvány*” címen külön jogi egészként kezelendő és el nem idegeníthető. Könyv- és képgyűjteményét szintén az Akadémiára hagyta a gróf, akinek végrendelete ezután egyes barátai, továbbá gazdasági és háztartási személyzete részére rendel kisebb-nagyobb hagyományokat. Érdekes, hogy a végrendelet végrehajtásával az elhunyt gróf a mindenkori *kalocsai érseket* bizta meg. Hatalmas vagyonhoz jutott így az elhunyt gróf nagylelkűségéből az ország első tudományos intézete, amely a magyarság legkiválóbb tudósait, íróit, költőit, művészeit és politikusait foglalja magában. Több, mint száz év óta áll fenn az Akadémia, amelynek alapjait 1825-ben gróf *Széchenyi István*, a legnagyobb magyar vetette meg. *Vigyázó* Ferenc gróft augusztus hó 6-án délután temették nagy pompával a rákoskereszturi családi sírboltba.

Kisgazda gabonaverseny Kapuvárott. A *Faluszövetség* által Kapuvárott augusztus 12-től 16-ig rendezendő kiállításnak külön szenzációja lesz a járásbéli kisgazdák részére rendezendő *kisgazdagabonaverseny*. A kapuvári gabonaversenyre eddig háromszáz *kisgazda* jelentette be részvételt, ami legjobban bizonyítja, hogy ez újszerű mozgalom népszerűségnek fog örvenni a magyar gazdák körében. A kiállítással kapcsolatban a rábaközi gazdák mozgalmat óhajtanak indítani avégett, hogy a gabonatözsde úgy, mint a tiszavidéki búzát, a *rábaközi búzát is külön jegyezze*, mert akkor, amikor a trianoni békediktátum megfosztotta az országot a Bánáttól, nemzeti szempontból különösen fontos, hogy megmaradt mezőgazdasági értékeinket minél erősebb eszközökkel tudjuk ismertté és megbecsültté tenni. A *kisgazdagabonaverseny* megszervezése körül *Vámos Ferenc dr.*, Kapuvár község főjegyzője, *Borhek Andor* urad. intéző, *Radnóti István*, a *Faluszövetség* titkára, *Füzi András* községi bíró, *Szakács István* *kisgazda* és még többen buzgólkodnak.

Százezrek ünnepelték Nobile tábornokot Rómában. Az *Italia* szerencsétlenül járt utasait, *Nobilet* és társait százezer ember várta a római pályaudvaron. A városi tanács élén megjelent *Potenziani* herceg kormányzó is. Amikor a vonat berobogott, százezer torok kiáltotta: „*Eviva!*” (Éljen!) A nagy tömeg miatt egy óra hosszat nem tudták elhagyni a pályaudvart. Elöl ment *Nobile* tábornok *Potenziani* herceggel és az államtitkárokkal, mellette felesége és leánya, utánuk hordágyon vitték a beteg *Zappit*, akit *Mariano* kísért, majd karonfogva ment *Zeccioni* és *Biagi*.

A nagyérdemű gazdaközönség figyelmébe! Felhívjuk a gazdaközönség figyelmét *Szontágh Pál* rézárkereskedés (Cégtulajdonos: Terény S.), Budapest, IX., Üllői-ut 19. szám alatti címére. Nevezett cégnél, mely közel száz év óta fennáll és általánosságban a legjobb hírnévnek örvend, a legjobb minőségű *pálinkafőzőkészülékek*, *permetezők*, *rézgálic*, *raffia* és *kénporzók*, *rézkénpor*, mindennemű *borászati cikkek*, továbbá *mosó- és lekvárfőzőüstök*, *vörösrézedények*, *háztartási cikkek*, valamint *vörös- és sárgarézlemezek*, *huzalok*, *rudak*, *csövek*, különösen *rádióhuzalok*, nagyban és kicsinyben állandóan kaphatók. Rézárak megrendelés szerint is készülnek.

Elragadták a megvadult lovak. *Maronyai* Károly bárándi gazdálkodó szekerével a futaki határban levő tanyájára igyekezett. Utközben megbokrosodott lovai elragadták a szekeret. *Maronyai* arccal a lovak közé esett, lába az istrángban fennakadt és a megvadult lovak négy-öt kilométernyire hurcolták magukkal a fejjel lefelé lógó szerencsétlen embert, akinek felismerhetetlenségig összeroncsolt holttestét a lovakat megfékező mezei munkások vitték be tanyájára.

Ujra zeng az erdő.

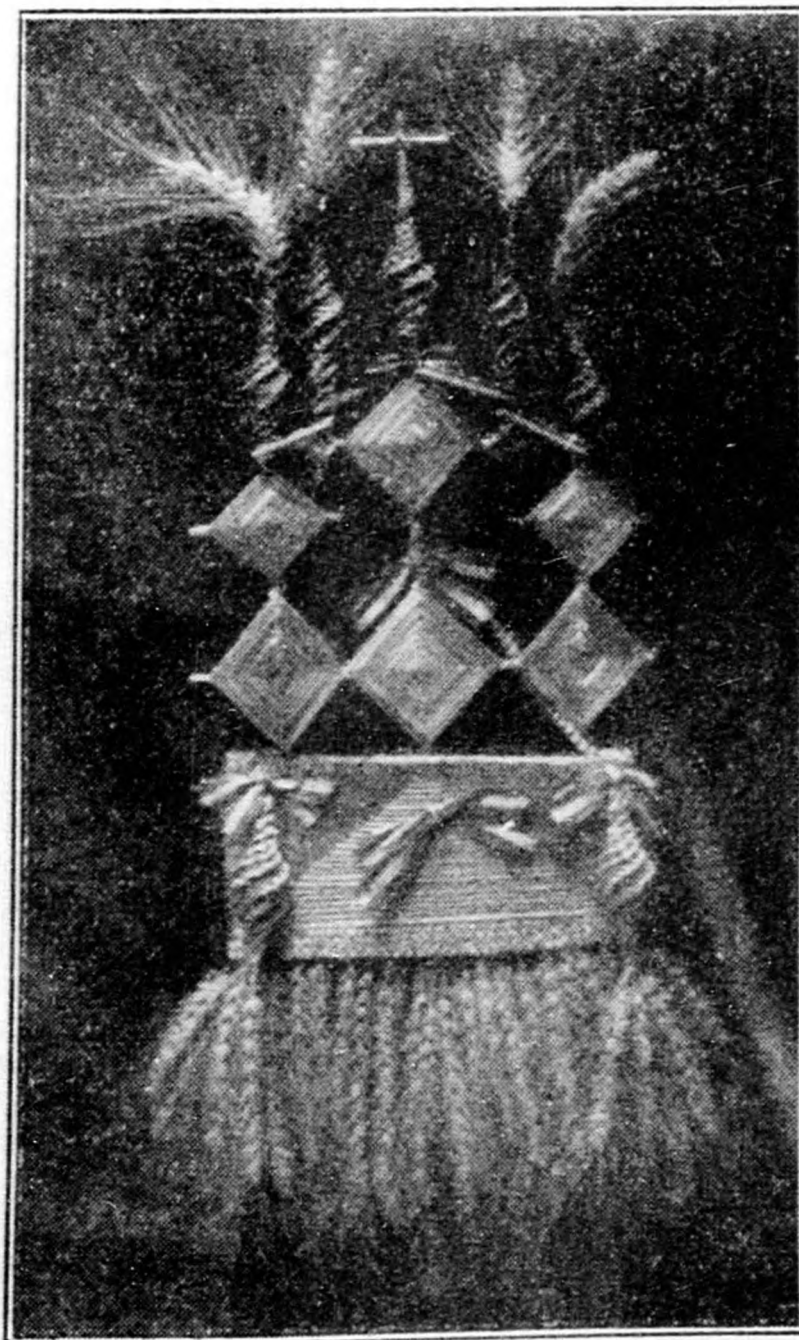
*Ujra zeng az erdő
Piciny madárkája,
Dalban kifogyhatlan
Érző szíve, szája.
Mert ha dalban száll el
Az esdeklő kérés:
Fellobog a szivben
A szunnyadó érzés.*

*Szép leány, szivem is
Hozzad küldi dalát,
Figyeld, ó, hallgasd meg
Esdeklő sóhaját!
Lágy dalom telkedet
Addig simogatja,
Mig szivem szivedet
Övének vallhatja . . .*

TÓTH B. SÁNDOR (Zalasabár)

Uj négy vidéki mentőállomás. Az Országos Mentőegyesület annak a nagy programnak a keretén belül, amellyel az egész ország mentésügyét szervezi, újabb négy mentőállomását nyitja meg, még pedig: *Sopronban*, *Magyaróváron*, *Csornán* és *Kapuváron*. Az állomásokat a legmodernebb követelményeknek megfelelő, egységes típusu mentőautóival és megfelelő mentőszekrényekkel szereli fel. Az állomások megnyitásánál mindenütt részt vesz *Urbanics Kálmán*, az Egyesület ügyvezető igazgatója és *Paulikovics Elemér dr.*, az Egyesület igazgatófőorvosa.

Gyönyörű ajándék a „Vasárnap”-nak. *Lakatos* Antal, *kisgyócsi olvasónk*, a napokban gyönyörű ajándékkal lepett meg bennünket. Nemzetiszinü szalagokkal díszített, új kalászból oltárszerű dísz tárgyat állított össze — melyet ő *boroná*-nak nevez — és elküldötte nekünk hálája és elismerése jeléül. A rendkívül ügyesen és izlésesen összeállított borona szerkesztőségi helyiségeink egyikének falát díszíti és látogatóink valamennyien ösztönte elragadtatással szemlélgetik. Mellékelt képünk a pompás dísz tárgyat ábrázolja. *Lakatos* Antal egyébként a *borona* egy példányát hazánk nemes barátjának, *Rothermere* lordnak is elküldi.

Oltár buzakalászból.

OLVASÓINKHOZ!

Felkérjük azokat az igen tisztelt előfizetőinket, akiknek előfizetése 1928. augusztus hó 15-én lejár, hogy a csatolt befizetési lapon az előfizetési díjakat beküldeni sziveskedjenek, nehogy a lap küldésében fennakadás álljon be.

ELŐFIZETÉSI DÍJAINK:

Egész évre	8 pengő
Félévre	4 pengő
Negyed évre	2 pengő

Ingyen mutatványszámot levelezőlapkérésre készséggel küld a „Vasárnap“ kiadóhivatala (Budapest, VI. ker., Ó-utca 10.)

A boszniai okkupáció félszázados évfordulója. A múlt vasárnap volt ötven esztendeje annak, hogy az osztrák-magyar csapatok a berlini kongresszus határozata értelmében megkezdték Bosznia és Hercegovina megszállását. Annakidején azt képzelték, hogy minden véráldozat nélkül, katonai zenekarok hangjai mellett vonulnak be a csapatok, de csalódtak. Rengeteg véráldozatba, rengeteg pénzbe került Bosznia megszállása, amely még nagyon sokáig nehéz munkát adott a kormányoknak, amíg a súlyos hadiköltségeket utólag megszavaztatták. S még nehezebb feladat volt a közhangulat lecsendesítése. A véres hadjárattá nőtt bevonulás különösen Magyarországon nagyon népszerűtlen volt és kemény fölháborodás kísérte azt a tényt, hogy az országgyűlés hozzájárulása nélkül honvédszerepeket is vittek idegen földre. Az okkupáció 179 tiszt és 5006 katona életébe került, 2233 ember halt meg utólag sebeibe, évtizedekig vánszorogtak az okkupációs rokkantak, akik közül talán az utolsó halt meg a minap: a Nemzeti Múzeum közismert sánta felügyelője.

Kitüntetett lelkészek és községi bírák. A kormányzó a miniszterelnök előterjesztésére Sárkány Béla kecskeméti evangélikus lelkész, volt pestmegyei főesperesnek lelkészi működése közben szerzett érdemei elismerésül a III., Decsy Károly nyug. velencei református lelkésznek közéleti és társadalmi téren szerzett érdemei elismerésül a IV. osztályu magyar érdemkeresztet, Gubicza Lajos nyug. veszprémi róm. kat. elemi iskolai igazgató-tanítónak sokévi szolgálata alatt a népoktatás terén szerzett érdemei elismerésül a IV. osztályu magyar érdemkeresztet, Tóth Pál püspökkelői községi bírónak a község szolgálatában részben esküdti, részben bírói minőségben eltöltött harminchétevi szolgálat alatt kifejtett hasznos és eredményes működése elismerésül, Zomborszky Dániel szabómesternek, a nyiregyházi ipartestület elnökének érdemes közéleti működése elismerésül és idősebb Makszin András ambrózfalvai községi közgyámnak a községi szolgálatban kifejtett majdnem négy évtizedes érdemes működése elismerésül az V. osztályu magyar érdemkeresztet adományozta. Ezenkívül a kormányzó a miniszterelnök előterjesztésére megengedte, hogy Hegedüs Pál kisbirtokos és Kurdi Ferenc váci városi képviselő-testületi tagoknak sokévi érdemes közéleti működésükért elismerésüket tudtul adják.

Mindazon mérgezési esetek leküzdésénél, melyeket romlott élelmiszerek, valamint tulsok ivás és dohányzás, vagy morfium és kokain élvezete idéz elő, a természetes „Ferenc József“ keserűviz használata fontos segédeszközt képez. Hires orvostudományi könyvekben felsorolják azt is, hogy a Ferenc József viz többek közt ólommérgezésnél meggyógyítja a makacs székrekedést, mely a kínos görcsöknek egyik okozója. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

Nyersen veszélyes barackmagot enni. A gyümölcs-évvaddal kapcsolatban egy halálos szerencsétlenség rátereli a közfigyelmet a sárgabarack magjára, amelyet általában sok helyen fogyasztanak, sőt mandula helyett sütemények készítésénél is fel szokták használni. Kevesen tudják, hogy a barack magja mérget, még pedig kéksavat tartalmaz, amely gyorsan ölü, erős mérég. Barackmag mérgétől halt meg mostanában néhány órai kínos szenvedés után Tormási László kecskeméti gazda másfél éves kislánya. A gyermek néhány szem barackmagot evett, rosszul lett, kínzó görcsök lepték meg s néhány órával kórházba szállítása után meghalt. Az orvosok megállapították, hogy a kislányt a barackmagban levő kéksav ölte meg.

Új hid készül Solt és Dunaföldvár között. A napokban tartották meg a helyszíni szemlét és tárgyalást Dunaföldvárott az érdekelt hatóságok, szakközegek és érdekelt magánfelek részvételével, Dunaföldvár és Solt között építendő Duna-hid ügyében. A tanácskozáson elhatározták, hogy a hidépítést, amely három évet vesz igénybe, még a nyár folyamán megkezdik.

Ötmillió rózsaszálat termeltek Szegeden. Szeged a rózsák városa lett. Eddig ösmerték és vették tarhonyáját, paprikáját, tulipánokkal televarrott papucsait és most rózsái viszik el a hírét. Ebben az évben ötmillió rózsaszálat termelt Szeged szorgos népe. Szeged régi idők óta a virágok városa volt. Mégis, csak az utolsó félesztendő alatt ismerték fel azt az igazságot, hogy a virág nemcsak illatot, de pénzt is adhat. A múlt évben egy francia gyár tett ajánlatot Szeged tanácsának arra, hogy felállít a város telkén egy rózsaoalajgyárat. A tárgyalások ma is folynak s lehet, sikeresen fejeződnek be. Ma már a legalaposabb üzleti tervekkel készülnek a jövő esztendei rózsaszüret értékesítésére. Szegeden, a Petőfi Sándor-sugáruton van a rózsák gyűjtőosztálya. A termelők hatalmas kosarakban szállítják be a rózsát, amelyet megérkezése után hűtőházakban helyeznek el. Százával, kétszázával jéggel bélelt ládába csomagolják s az illatos podgyász elindul a nagyvárosok felé. A Német- és Franciaországba irányított küldemények a szegedi repülőtérre indulnak s még aznap este repülőgépeken utaznak Berlinbe, Párisba, Lyonba. A szombaton hajnalban Ujszegeden levágott rózsát vasárnap reggel frissen, üde szirmokkal Berlinben, Münchenben vagy Párisban kötik bokrétába. Egy szál rózsza 8 fillér... S ha a külföldi piacok megnyílnak a magyar virág előtt, Szeged ez új iparága épp oly híres lesz, mint a hollandiai tulipántermelés.

Nyaraló helyek a Bükk községeiben. A nyár elején mozgalom indult meg Miskolcon, amelynek célja a nyaralás előmozdítása a Bükkben és a Bükk lábánál fekvő községek közül azokban, ahol annak előfeltételei megvannak. Borsod és Heves vármegyék alispánjainak támogatásával eddig tizenhat községben megejtett összeírás máris négyszáz kiadó szobát tüntet föl. A még hátralévő községekben szintén remélhető még száz kiadó szoba összeírása. Tehát a Bükk-hegység falvaiban ötszáz szobában ezernél több nyaralót lehetséges elhelyezni. Kiváló jelentőséget a bükkvidéki nyaralásnak az ad, hogy ebben a hegységben vannak Csonka-Magyarország legmagasabban fekvő községei: Ujhuta, Répáshuta, Óhuta, Omassa-telep, Szilvásszár, Mályinka, Bélapátfalva, Monosbél, Hámor, Noszvaj, Szarvaskő, Felsőtárkány, Dédes, Varbó, Diósgyőr és Parasnya. Egyik-másik helyen már föl is virágozott a nyaralás, amit a folyton javuló közlekedési viszonyok is elősegítenek. Ennek folytán alapos a remény, hogy kellő szervezés és propaganda mellett a Bükk falusi nyaralóhelyei hamarosan fel fogják lendülni. Felvilágosítást nyaralási ügyben az egyes községek előjárósága és Répáshuta (u. p. Ujhuta), Óhuta (u. p. Diósgyőr) és Mályinka (u. p. Dédes) községekre nézve a helybeli Hangya fogyasztási szövetkezet ad.

A magyar találmányu Gamma hajszernek óriási a sikere. Friedler Antal ipari vegyésznek Gamma elnevezésű hajszere, amely az összes hajbetegségek biztos gyógyszerén kívül a hajnövesztést is föltétlen eredménnyel megindítja, rövid idő alatt oly hatalmas sikerre tett szert, hogy Jugoszlávia, Albánia, Románia és Csehszlovákia területén töltőállomásokat kellett létesítenie. Hogy a kitűnően bevált készítményhez a társadalom minden rétege könnyen hozzájuthasson, 100 grammos próbaüvegek is forgalomba kerültek. Friedler Antal forgalomba hozta legújabb készítményét, a Gamma hajszappant, amely összetételénél fogva teljesen fölöslegessé teszi minden más hajmosó használatát, mert általa a haj és fejbőr tökéletesen megszabadul a felrakódott idegen anyagoktól.

Még tizennégy hold földért sem lett feleség a feleségből. Érdekes perben hozott ítéletet a Kuria. K. János csizmadiamester 1921-ben feleségére iratta tizennégy hold földjét, most pedig azt kérte a bíróságtól, hogy a föld tulajdonjogát vonja meg az asszonytól, mert felesége házastársi kötelezettségét nem teljesíti. A földet is azért adta az asszonynak, hogy valóban, ne csak papiroson legyen a felesége, de az asszony az ajándékozás után sem lett az övé. A bíróság a csizmadia keresetének helyt adott és a tizennégy hold földet visszaadta a csizmadiamesternek.

Már heti öt pengős részletekben vásárolhat varrógépet és kerékpárt.
Kérjen árjegyzéket.

ALBRECHT TESTVÉREK, kerékpártók,
varrógép, kerékpár és sportcikk nagykereskedése. Budapest, VIII., Német-
utca 32. Rákóczi-tér sarok. Telefon: József 360-94. Nagy javítóműhely.

Ósi hantok.

Szent a föld iti,
Szent minden kis porszeme!
Harmat helyett
Vérrel, könnyel van tele.
Vérből, könnyből
Köd borong a hantokon,
Szentség lesz itt
Minden honfi fájdalom.

Véres oltár
Minden sirhant, mely alatt
Örök álmat
Nyugszik már az áldozat.
Ámde fénylő
Nap virrad a köd felett:
Szent szabadság,
Ez megdoldá szellemed!

Ide hozd, óh,
Hű magyar nép, szivedet,
Itt tanuld meg,
Mi a hazaszeretet!
És ha könny lesz,
Szemedben mely felragyog,
Áldást adnak
Rád az elvérzett nagyok.

Jőjj, magyar nép,
Szabadságnak földje ez,
Itt a pázsit
Végtelen jövőt fedez.
Minden vércsepp
Szébb jövődöd magja már,
Mit kikelt a
Dicső szabadság-sugár!

Ifj. KÁLMÁN FERENC (Matty)

Gummicsónakkal kelt át az Óceánon. Franz Römer német kapitány, aki Lisszabonból kiindulva, már háromszor kísérelte meg összehajtható gummicsónakján az Atlanti-Óceán átszelését, az elmúlt héten szerencsésen megérkezett a Nyugatindiaián levő *San Thomas* kikötőjébe. A kapitány egészségi állapota kielégítő. Az angol sajtó a legnagyobb bámulattal adózik ennek a teljesítménynek, amely a lapok szerint páratlanul áll a világrekordok sorában.

Országos Iparoskongresszus Szolnokon. Augusztus hó 18-án, 19-én és 20-án országos iparoskongresszus lesz Szolnokon, amelyen véglegesen eldől a régóta vajdó kézműveskamara kérdése. A kongresszus 18-án ismerkedési estéllyel kezdődik, 19-én délelőtt fél 9 órakor pedig bizalmas értekezlet lesz a kongresszust megelőzően, amelyen *Frühwirth Mátyás* és *Perlaky György* országgyűlési képviselők vezetésével a képviselők iparoscsoportja is részt vesz és véglegesen állást foglal a *Kézműves Kamara* kérdésében, valamint az iparosságot érintő összes kérdésekben, úgy, hogy a kongresszus elé kész programot terjesztenek. A kongresszuson az ország minden részéből több mint ezer iparos vesz részt.

Új községnevek. A belügyminiszter a sopronmegyei Szakony község nevét Szakony névben, a zalavármegyei *Pacsá* község végleges nevét *Pacsá* névben, a megszűnt *Pacsatiúttós* község nevét *Tüttös* névben és végül a baranyavármegyei *Kiskozár* község végleges nevét *Kozármislény*-ben állapította meg.

Patkányok, egerek és mezei egerek irtására a legjobban ajánlható a „Ratinol” irtóanyag, amely fertőző betegséget plántál az illető állatfaj közé és gyökeresen kiírja. Más állatra vagy emberre nem ártalmas. Ugyanitt beszerezhető sváb, rusznai, csótányirtószerek is. Postaszétküldési hely *Ratinol Laboratórium*. Budapest, VII., *Murányi-utca 36.*

TANÁCSADÓ

Kérdés: 1. Hol kaphatok hárs- és kőrisfa-csemetét? 2. Van-e a gyógynövénytermelésről szóló könyv és hol kapható? (P. J., *Bodroghalom*.) — **Felelet:** Hársfa- és kőrisfa-csemetéket vásárolhat *Unghváry László* faiskolánál (Budapest, IV., *Váci-utca 31.*) Árat még nem tudunk mondani, csak augusztus hó végén. Fenti cég egyszerű levelezőlapon való kérdésére is szívesen válaszol minden idevágó kérdésre. 2. *Gyógynövénytermelési* könyv beszerezhető kiadóhivatalunkban. Ára 3.50 pengő.

Kérdés: Jóságomat légy bántja és sehogyan sem tudom a legyeket elpusztítani, milyen szerrel lehetne legalább valamiképp védekezni a legyek ellen? (F. K., *Nemesbikk*.) — **Felelet:** — A legyek ellen az ökröknek a drogeriában kapható rovarporral való beporzása segíthet. Ujabban a „Flit” nevű folyadékot használják. Ezzel az állatot „bepermetezheti” anélkül, hogy a jószágnak ártalmára lenne (legfeljebb egy kicsit könnyezni fognak tőle, de az hamar elmúlik), a legyek pedig elpusztulnak. A Flit közelebbi használatára vonatkozóan ott, ahol megveszi, szívesen szolgálnak utmutatással. Olvassa még el a „Vasárnap” 26. számában a 13. oldalon megjelent idevágó cikket.

Kérdés: Mi lehet az oka, hogy cseresznyefáim elfonnyadnak? (P. J., *Kistemplomtanya*.) — **Felelet:** A cseresznye melegebb fekvésű, mélyebb, termékenyebb, meleg éghajlatu helyeken diszlik jól. Száraz levegőt kíván, de a talajban legyen elegendő nyirkosság. Természetesen, ha ezek a legfontosabb körülmények hiányzanak, nem lehet remélni a cseresznyefák zavartalan diszlését.

Kérdés: Új házam padlójában igen sok hangya tanyázik, hogyan lehetne a hangyákat kiirtani? (J. J., *Győr*.) — **Felelet:** A hangyák ellen védekezni igen nehéz. Gyéríteni lehet őket úgy, hogy a hangyabolyokba 50—60 gr. szénkéneget fecskendezünk. Jó védekező szer a „Flit” is. Ezt a hangyák rendes vonulási helyére kell permetezni. Drogeriában kapható. Más mód szerint cukros vízbe mártott szivacsot helyezzen a hangyajárásra és időnként fojtsa forró vízbe a szivacsba nagy számban bevándorolt hangyákat.

Kérdés: 1. Repcét szeretnék természeteni, mi a teendőm, hogyan fogjak a természetéhez? 2. Mivel lehet a szikes földet megjavítani? (E. S., *Jákóhalma*.) — **Felelet:** 1. A repcetermesztésnek előfeltétele az, hogy talajuk gazdag legyen; feltétlenül istállótrágyába kerüljön a repce. Az istállótrágya mellett szuperfoszfát és pedig kat. holdanként 140—160 kg. is jövedelmezően használható alája. Hogyha augusztus végéig nem kedvez vetésére az időjárás vagy más ok miatt nem kerülhet addig a talajba, rendszerint jobb a repcevetés tervével felhagyni. Olyan vidéken, ahol sok repcét természetnek, vagy a közelmúltban természetnek, a repce rengeteg sok kártevője miatt bizonytalan a termés sikerülte. Különben, röviden összefoglalt és mégis minden kérdésre választ adó füzetnek, *Gyárfás József*: „A repcetermesztés zsebkönyvé”-nek megszerzését ajánljuk. Kapható kiadóhivatalunkban. 2. Szikes földjét valószínűleg meszezéssel megjavíthatja; hogyha homokja mérszben szegény, úgy azt is ajánlatos meszezni. Emellett azonban úgy a sziket, mint a homokot bőségesen kell istállótrágyával és műtrágyával trágyázni.

Kérdés: Szőlőm szépen fűrtösödött, de ujabban igen sok fűrt lehullott, mi lehet a tömeges lehullás oka? (L. K. Gy., *Páhi*.) — **Felelet:** A fűrtök tömeges lehullásának oka valószínűleg a tulsok fűrt. Azonban így távolról biztosat mondani nem lehet. Küldjön be néhány fűrtöt a Növényvédelmi és Növényforgalmi Irodának, (Budapest, V., *Kossuth Lajos-tér 11.*) Ott tüzetes vizsgálat után a baj okát és az ellene való védekezés módját is megmondják.

Kérdés: Vetésemben sok kárt okozott a drótféreg, hogyan védekezzem, hogy jövőre megmentsem a drótféreg pusztításától a vetést? (J. K., *Sárpilis*.) — **Felelet:** Drótféreg ellen csakis megelőzéssel és a helyes vetésforgó betartásával lehet védekezni. Minthogy a drótféreg a pattanó bogarak álcája, a pattanó bogarak is irtandók. A pattanó bogarak különösen gyomnövényekre szeretik petéiket rakni, ezért a gyomok szorgalmasan irtandók. Ahol kukoricáját tavaly drótféreg támadta meg, oda az idén semmi szín alatt ne vessen ismét kukoricát, sőt azon a földön semmiféle kalászosost ne termeljen. A drótféreg ugyanis a kalászosoknak is legveszedelmes ellensége. Mindig jó, ha a drótféreges táblát — bármit is akar belé vetni — vetés előtt

Hosszulejáratu kölcsönöket

35 éves százsázalékos kifizetés, 8-9 százalékos annuitásu (vagyis kamat és tőketörlesztés együtt), továbbá 35 éves 93 százalékos kifizetésű, 8-3 annuitásu **amortizációs dollárkölcsönöket**, konverzióval is, stornodij nélkül, folyósított — költségelőleg nélkül — ingatlanokra

Mezőgazdasági Hitelforgalmi Vállalat

Budapest, V., *Lipót-körut 10* (Tulajdonosok: *Okányi és Irmler okleveles gazdák*)

Kölcsön budapesti és pestkörnyéki házakra. Beküldendő iratok: hiteles kataszteri birtokiv és hiteles telek-könyvi kivonat. Ezenfelül tanácsot adnak mindenféle gazdasági vonatkozásu ügyben.

sertésekkel megjárta. A sertés az elbujt drótférgeket kiszedi. Ahol egyszer drótféreg volt, ott állandóan kell védekezni ilyenformán ellene, mert a legkisebb hanyagság is nagyon megbosszulja magát.

Kérdés: 1. Csikóm szálanként eszi a takarmányt, mi lehet ennek az oka? 2. Csikóm gyakran könnyezik, szeretném meggyógyítani, mivel gyógyítsam? (70. sz. előfizető Tésa.) — **Felelet:** Hogy csikója a takarmányt szálanként eszi, annak oka az unalom. Bizonyára állandóan istállóban tartja. Ha nem gondoskodik számára tágas kifutóról, még más, sokkal rosszabb szokásokat is fel fog venni. A szemes abrakot azért eszi meg nehezen, mert valószínűleg rosszak a fogai (ezért kedveli jobban a darát!). A fogak gyengesége származhat attól, hogy azon a vidéken ásványi anyagokban szegény a takarmány. tehát a takarmánnyal a jószág nem tud kellő mennyiségű ásványi anyagot felvenni és csontozata s így fogai is ezért gyengék. Igaz, hogy lovaknak nem szoktak a takarmányban foglalt ásványi anyagokon kívül is ásványi anyagokat adagolni, de talán még nem lesz késő, ha naponta 50—100 gr. szénsavas meszet ad csikójának. 2. A ló könnyezésének több oka is lehet, amit így megmondani és orvosolni nem lehet. Ha a ló olyan jó származású, hogy megérdemli a további költségeket, vizsgálta meg állatorvossal, de ha szülei nem voltak értékes állatok, inkább adja el.

Kérdés: Hány gramm szénkéneget kell egy négyzetméter földre használni? (H. J., Gyula.) — **Felelet:** Szénkénegből négyzetméterenként 24 gr.-ot szoktak a talajba juttatni szénkénegfecskendővel tavasszal a nyitás előtt, ősszel a takarás után. A szénkéneget nagyon robbanékony, ezért tüztől (pipa!) távol kell tartani. Jól elzárva, hűvös helyen tetszésszerűen időig eltartható. Kapható: a Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél (Budapest, V., Alkotmány-u. 29.). Ára métermázsánként bádoghordóban 66.40 pengő.

Kérdés: Házam és törpebirtokom van, tavaly 9 pengő adót fizettem, az idén azonban 48 pengő jövedelmi adót követelnek tőlem, mit tegyek? (F. F., Cun.) — **Felelet:** Kérdése nem egészen szabatos, de ha idej jövedelmi adóját a múltévihez képest indokolatlanul emelték fel, úgy felebbezze meg.

Kérdés: 1. Hol kaphatok házamra amortizációs kölcsönt? 2. Ötvenszázalékos rokkant vagyok, félvire előre szeretném kivenni a járulékot, hová forduljak emiatt? 3. 1922-ben kötöttem életbiztosítást, be kell-e jelentenem, hogy valorizálják? 4. Mikor rendezik az érempótdíjak ügyét? (H. Zs., Hejőcsaba.) — **Felelet:** 1. Forduljon a lapunkban hirdető cégekhez. 2. A m. kir. népjóléti és munkaügyi miniszterhez. 3. Igen, de siessen vele, mert augusztus 31-ig kell bejelenteni. 4. A közeljövőben.

Kérdés: 1. Milyen hatása van a zseblámpa elemből feltranszformált áramnak? 2. Mire lehet az ilyen áramot használni? (N., Gyopáros.) — **Felelet:** 1., 2. Bizonyos idegbajok gyógyítására használják.

Kérdés: Mit használjak hajhullás ellen? (T. H., Bogyoszló.) — **Felelet:** Tessék a lapunkban közölt „Gamma” nevű szer hirdetését elolvasni.

Kérdés: Hol kaphatok a konyhakertészetről és dinnyetermelésről szóló könyvet? (B. A., Orosháza.) — **Felelet:** Kiadóhivatalunkban kapható: Csérer: A konyhakert, ára: 1.90 pengő; Bernátsky: A veteményeskert, ára: 2.90 pengő; Szántó: A dinnyetermesztés vezérfonala, ára: 1.50 pengő.

Kérdés: Hol kapható Kneip Sebestyén „Vizkura” című

könyve? (S. J. Kunágot.) — **Felelet:** Kiadóhivatalunkban kapható Kneip S. Összegyűjtött előadásai betegségekről és azok gyógyításáról. Kiadták 1895-ben. Ára 3 pengő.

Kérdés: Létezik-e még a „Mária kert” nevű folyóirat? 2. Hol kapható a szentírás? 3. 1917. évben 2000 koronát tettek be részemre az árvaszékhez, milyen összegben kaphatom most meg? (Cs. L., Magyaregregy.) — **Felelet:** Igen. Kalocsán jelenik meg. 2. Kiadóhivatalunkban; az Ujszövetség ára: 4.50 P. 3. Az árvapénzek átértékelése folyamatban van; tessék megvárni a rendelkezéseket.

Kérdés: Melyik a legjobb nemesített buza? 2. Hol vehetnék nemesített búzát? 3. Hová forduljak kedvezményes műtrágya végett? (J. A. Nyiregyháza.) — **Felelet:** Többféle nemesített buza létezik, így: Szekács-féle, hatvani, stb. A nemesített buza hozama és termőképessége a talajtól is függ. Talajonként más és más nemesített buza ajánlatos. Hogy önnek melyik a legalkalmasabb, azt kérdezze meg a járási gazdasági felügyelőtől, vagy forduljon a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara (Debrecen, Hunyadi-utca) szakértőjéhez; 2. Ugyancsak ott ajánlanak nemesített vetőmagot. 3. Olvassa el lapunk 31. számában közölt cikkünket. Ott mindent legapróbb részletességgel leírtunk.

D. Szabó Imre. Ha cikke megfelelő, úgy készséggel közöljük. Ha kereskedésszerűen üzi az eladást, úgy kérjen iparengedélyt. A kéreztett egyesület címe: Budapest, X., Pongrácz-ut, Tenyészállatvásártelep. 2. A kutak ügyében ránk való hivatkozással forduljon a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetéhez (V., Alkotmány-utca 29.). Rózsatermesztésről szóló könyv: Czapary: Virágtenyésztés. Két kötet ára 8.50 pengő.

Kérdés: Hol kaphatok hajfestéket? (P. J. Dömejfölde.) — **Felelet:** Bármelyik drogeriában, vagy gyógyszerárban.

Kérdés: Lesz-e szeptemberben felvételi vizsgálat a tanítóképzőkben? 2. Igaz-e, hogy csak a jeles és jórendű tanulókat veszik fel a képzőkbe? 3. Milyen rangú állásba kerülhetnek a vasutnál négy középiskolával? 4. Milyen pályára képesít a szarvasi gazdasági tanintézet? (J. R. Tiszaórs.) — **Felelet:** 1. Valószínű, hogy az időközben megürült helyekre újból lesz felvétel, de tessék előbb a kijelölt intézetnél érdeklődni. 2. Ha sok a jelentkező, úgy a jó előmenetelűeket előnyben részesítik. 3. Kalauz, ellenőr, pályafelügyelő, előjáró stb. 4. Kiseb gazdaságok vezető gazdái állására.

Takács Jenő N. Részünkről a Gazdák Biztosító Szövetkezetét ajánljuk; reánk való hivatkozással forduljon oda teljes bizalommal.

Gyöngyvirág: Szülői beleegyezés szükséges. Cegléd.

Papp János Cs. Forduljon a Falu Országos Földmives Szövetséghez, Budapest, IX., Üllői-ut 1. szám. Olvassa el mai számunkban a Szent István-hétről megjelent cikket.

Kérdés: Apám meghalt anélkül, hogy vagyonát még életében ránk hagyta volna. A vagyon értéke hatósági becslés szerint 350.000 pengő, hány százalék illetéket kell fizetnünk a hagyaték után? (L. J., Porrog.) — **Felelet:** 350.000 pengő vagyon után, ha a vagyon szülőről gyermekekre száll, az örökösödési illeték kulcsa három százalék.

Kérdés: 1926. évben fizetési meghagyást kaptam a pénzügyigazgatóságtól. A fizetési meghagyás értelmében a feltüntetett összeget kifizettem. Most újból követelték a fizetést, amit én a végrehajtástól való félelmemben ismét teljesítettem. Hová forduljak, hogy a kétszer befizetett összeget visszkapjam? (Á. I., Földeák.) — **Felelet:** A m. kir. adóhivatalhoz. Kérvényéhez csatolja mind a két nyugtát, — vagy, ami még jobb lesz — a két nyugta hiteles másolatát. Kérvényében említse meg az eljáró közegeknek önnel szemben tanúsított magatartását is.

Kérdés: Tudomásom szerint az adókönyvnek egyeznie kell az adófőkönyvvel, nálunk azonban nem így van; többet fizetünk, mint amennyit az adókönyv feltüntet. Hová forduljunk, hogy bajunkat meghallgassák és orvosolják? (B. I., Risztagyenda.) — **Felelet:** Az adókönyv arra szolgál, hogy abba a kivetett különböző adókat, azok járulékait, a törléseket, a múlt évi hátralékokat és a befizetéseket bejegyezzék és igazolják. Ha az adókönyvbe az egyes adóelőírásokat nem a kivetésnek megfelelően jegyzik be, vagy a befizetéseket nem helyesen tüntetik fel és a helyesbitést a község nem teljesítené, akkor a m. kir. adóhivatalhoz kell fordulni.

Kérdés: Hol kapható Petőfi Sándor összes költeményei díszesebb kiadása? (Cs. M. Derecske.) — **Felelet:** Kiadóhivatalunkban kapható; ára, félvászonkötésben 5.80 pengő.

Kérdés: Köztisztviselő vagyok, gyermekem már tavaly megkapta a köztisztviselői iskolai ösztöndíjat, hová forduljak és milyen okmányokat adjak be, hogy az ösztöndíjat a jövő

Kölcsönt óhajtók

fordulhatnak közvetlenül

Agrária Részvénytársasághoz

Budapest, Erzsébet-körut 2. Tel. J. 418-79.

Sürgősen kihelyezünk birtokra, házakra néhány milliárd **amortizációs kölcsönt** 7½ százalékos típusban **készpénzben is. Amerikai bankkölcsönt bekebelezési illetékmentesen** kötelezvényre kaphatnak rövidebb vagy hosszabb időre **kisbirtokosok is.**

Kölcsönt ajánlókat jutalékban részesítünk.

tanévben is megkapja? (K. E., Szulátnak.) — **Felelet:** Kérvényét az illetékes igazgatósághoz, ha pedig főiskolára megy, a dékáni hivatalhoz kell beadni. Mellékelni kell az előbbihez csatolt okmányokon kívül az ösztöndíj adományozásáról szóló végzést is.

Kérdés: 1. Végeznek-e Budapesten Steinach-féle átültetési műtétet? 2. Gimnáziumi bizonyítványom elveszett, mennyiért állítanak ki új bizonyítványt? (S. M., Pécsbagota.) — **Felelet:** 1. Tudomásunk szerint eddig csupán egy ilyen műtétet végeztek s annak eredményéről sem lehet semmi bizonyosat tudni. Az egész átültetési eljárás még a kezdet-kezdetén mozog és tárgyilagosságot mondani róla nem lehet. Ami pedig a betegséget illeti, ajánljuk, hogy menjen el a pécsi egyetemi klinikára, ott azután bővebb felvilágosítást kap. 2. Három pengő hatvan fillérért.

Kérdés: Mennyi volt a buza ára 1919. év november 5-én? (K. K., községi bíró, Csempeszkopács.) — **Felelet:** A 76 kilogrammos buza maximált ára 200 korona volt métermázsánként, mai pengő értékben 11—12 pengő.

Kérdés: 1. Kisbirtokomra kölcsönt szeretnék felvenni, hová forduljak, hogy a lapjokban hirdetett 8 $\frac{3}{4}$ százalékos kölcsönben részesüljek? 2. Vasuti fékező akarok lenni, hová adjam be kérvényemet? (G. I., Kiskunfélegyháza.) — **Felelet:** 1. Amint azt egész kimerítően lapunk 26. számában megírtuk, tessék kérésével — reánk való hivatkozással — a Kisbirtokosok Országos Földhitelintézetéhez fordulni (Budapest, V., Géza-utca 4. szám). A közleményünkben feltüntetett iratokat küldje be az intézetbe. 2. Ahhoz az üzletvezetőséghez, amelynek területén fékező óhajt lenni. A kérvényt elküldheti postán is.

Kérdés: Ki jelenleg a világ legjobb borolója? (Ifj. B. J., Mád.) — **Felelet:** A legutóbbi versenyek alkalmával Tunney lett a professzionista (hivatásos) bajnok.

Napsugár. Az említett készítményt nem ajánljuk. Legjobb, ha az illető semmiféle leszoktatószeret nem használ, mert ezzel még esetleg árthat is. Fogadtassák meg vele, hogy leszokik az alkoholoról. Próbálkozzanak meg előbb szép szóval hatni rá.

Kérdés: 1. Hol lehet az ezüst egykoronást a közölt áron beváltani? 2. Ha az iparom lemondom, kell-e forgalmi és jövedelmi adót fizetnem? (R. S., Nemesnászudvar.) — **Felelet:** 1. Lapunk az ezüst koronának tőzsdei árát közli. A közölt ár körül a magyar királyi állami pénzverő vásárolja az ezüst-

pénzt és a Magyar Nemzeti Bank vidéki fiókjait. 2. Ha általánnyal fizet, úgy a megállapított összeget ki kell fizetnie, de az ipara lemondását, azonnal jelentse be az illetékes adóhivatalnál, nehogy, ha új kivetésre kerül a sor, ismét megadóztassák.

Kérdés: Nemesített gabonát szeretnék termelni, hol kaphatok vetőmagot? (T. F., Vajta.) — **Felelet:** Forduljon a következő cégekhez: Magyar Magtenyésztési Rt. (Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 3. szám), Vetőmagnemesítő és Értékesítő Rt. (Budapest, V., Mérleg-utca 3. szám).

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

M. J., Gellénháza. A tréfa helyett mást kérünk. Versére később kap választ. — T. D., Kiskunfélegyháza. Okos cikkét mai számunk közli; másik két cikkére is sor kerül. Jóleső örömeinkre szolgál, hogy a szorgos munkaidőben is időt szakított magának az írásra. Bár valamennyi gazda annyi érdeklődést tanusítana a saját sorsát érintő kérdések iránt, mint Ön. — B. S., Ártánd. Mai számunk közli egy rejtvényét. — Ifj. Ó. S., Csánig. Tréfái és rejtvényei jók. — V. I., Nógrádpatak. Sor kerül rájuk. — Ifj. R. J., Szentetornya. Jók. A „Vasárnap“ valamennyi előfizetője megkapja az ajándékfüzeteket. Ön nem előfizetőnk. — B. S., Geszt. A tréfa jó. — Ifj. B. I., Szigetszentmiklós. Válogatunk belőlük. — Ifj. O. D., Cserhátaláp. Mást kérünk, a hatóság már megjelent a „Vasárnap“-ban — V. J., Melykut. Még van közlésre váró rejtvénye. — F. Á., Somlóvásárhely. Fogadjon legőszintébb köszönetünket előfizetőgyűjtő munkásságáért. Versére később küldünk választ. — S. B., Kunágota. Válogatunk belőlük. — Sz. I.-né, Budapest. A második közölhető. — N. Gy.-né, Ujpuszta. Verseiben sok szép gondolat s meghatóan gyöngéd érzélem van, a forma azonban nem művészi. Egy-egy ríme pompás, kár, hogy a következő sorok elrontják a hatást. Azt hisszük, hogy fog még nagyon jó verseket is írni, csak dolgozzon, eleinte magának, azután — reméljük — a nyilvánosságnak. Szíve van s ez fontos! Üdvözlés! — K. F. Budapest. „Régi kedvteléseim“ című szép versét a közlendőkhöz soroztuk. — N. P. L., Nagyigmánd. Ezeket a verseket sem közölhetjük. A ritmusuk dőcög. Kapunk ml Öntől jobbakat és nagyobb gonddal írjon. — N. J., Pálmonostor. Ez a verse nem közölhető. Próbálkozzék népdalszerű költeményekkel, úgy érezzük, azokban nagyon jókat tudna alkotni. — T. J., Visznek. Az ilyen tárgyú versekkel bőven el vagyunk látva s ezért nem tudjuk a közlendőkhöz soroztatni. — Kisfalumból. Versét közölni fogjuk. Önnek van tehetsége s ezért nincs igaza, amikor vádolja önmagát, — csak hogy nagyobb mügonddal kellene dolgoznia. A verstechnikája még gyöngé, de érzelmeinek s gondolatainak szépsége sokat pótol. Üdvözlünk.

GANZ és TÁRSA—DANUBIUS

Gép-, Waggon- és Hajógyár Rt. Schlick-Nicholson Telep

Budapest, VI., Váci-ut 45-47. Mintaraktár: Budapest, VI., Vilmos császár-út 63.

FIÓKOK:

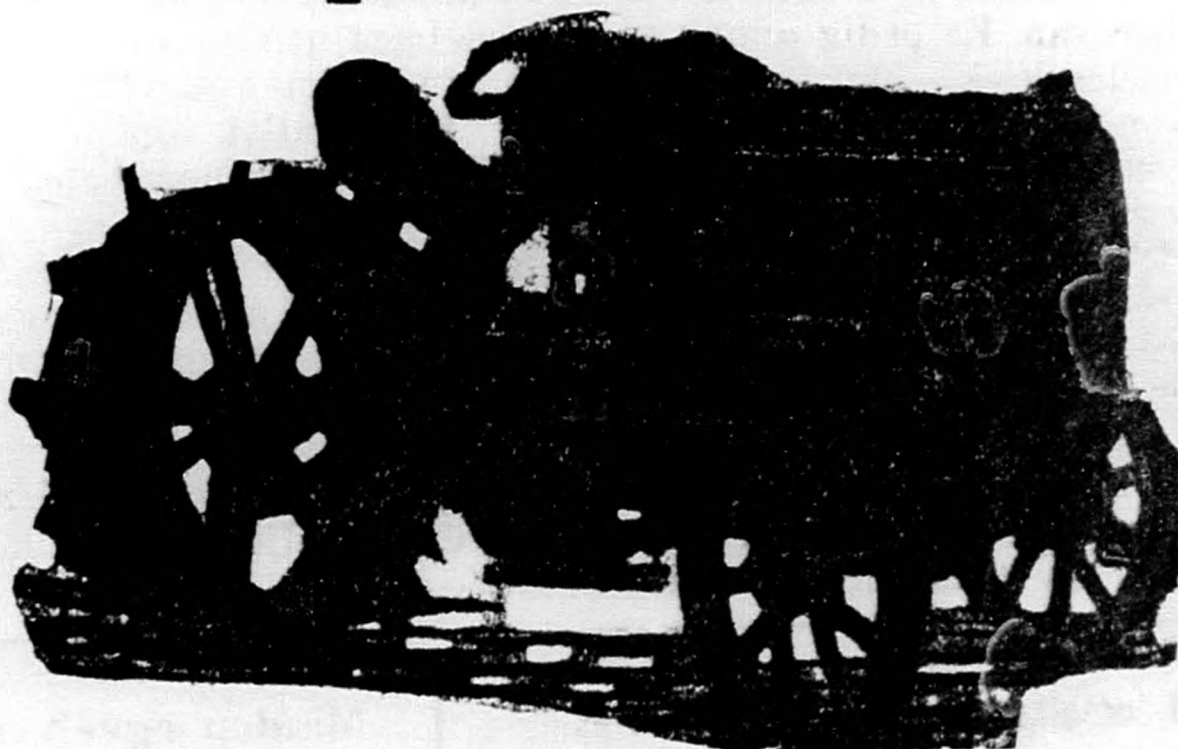
Szeged, Kölcsey-utca 1.
Szombathely, Zanati-ut.
Eger, Káptalan-utca 8.
Nyíregyháza, Széchenyi-
tér 7.

Cséplőkészletek

RAKTÁRAK:

Pécs, Kaposvár, Győr,
Baja, Szolnok, Nagy-
kanizsa, Debrecen, Mis-
kolc, Békéscsaba.

Vontatós és ma-
gánjáró lokomo-
bilok, gőz-, ben-
zin- és szivógáz-
üzemre.

Acélkeretes és fa-
keretes golyós-
csapágyas cséplő-
gépek minden
nagyságban.

Schlick—Hanomag Traktorok. „Ásványi“-féle tengeri szár-
tépőgépek. Vetőgépek és az összes mezőgazdasági gépek.

A LEVEGŐ KIRÁLYA.

REGÉNY. IRTA: TURCHÁNYI ISTVÁN.

(12. folytatás.)

Pillantása Pamela Osbornere esett, aki a környék vi-
gasztalan sivárságától megnémulva, riadtan nézett kö-
rül.

— A pokol tornáca ez, — suttogta ismét a magyar
fiu, azután kesernyés mosollyal tette utána:

— S milyen közel van mégis a mennyország . . .

IX. FEJEZET.

Az öreg Bobby vére.

A rendőrfőnök első dolga volt, hogy olyan tanyát ke-
ressen maguknak, amelyben veszedelem esetén biztos vé-
delmet találhatnak. Haig számított arra is, hogy a „hié-
nafejű“ bandája megtámadja őket s ebben az esetben
nagy szükség lesz egy biztos fedezékre. Az igazgatói lak-
tulságosan könnyen megközelíthető helyen feküdt s ezért
Haig egyetlen kézmozdulattal lemondott arról, hogy itt
helyezkedjenek el.

Wilkinson a fogát csikorgatta dühében, látszott
rajta, hogy ez keresztül huzza a számítását, de Haig hal-
lani sem akart az ajánlatáról.

— Mr. Wilkinson, — mondta fölényes határozott-
sággal — ne feledje el, hogy mi tulajdonképpen azért jöt-
tünk ide, hogy felfrissüljünk Newyork megszokott képe
után. Ez az épület pedig, amelyet ön ajánl, nem tetszik
nekem. Tulságosan barátságatlan a környéke, ki sem mer-
nék tekinteni az ablakon. Nem kételkedem, hogy Miss
Osbornenek is ugyanez a véleménye, már pedig egy hölgy
kivánságát minden esetben teljesíteni kell. Bizza csak
rám, majd én keresek magunknak valamilyen tanyát,
amely barátságosabb helyen fekszik, mint ez a katlanba
dugott skatulya.

A titkár belátta, hogy ezzel a konok emberrel sem-
mire sem megy, dühösen visszavonult hát, nagy megelé-
gedésére a rendőrfőnöknek, akit nagyon mulattatott en-
nek a sötétlelkű embernek a tehetetlen gyűlölete.

Zentay odasugott Haignak:

— Van már valamilyen terve az elhelyezkedésre vo-
natkozólag?

Haig mosolyogva bólintott.

— Az első dolgom volt megkeresni az öreg Bobby
Mondot, akinek a nevét akkor hallottam, amikor a két
gonosztevő beszélgetését kihallgattam a szálloda halljá-
ban. A gazfickók el akarják tenni láb alól az öreget, mert
ugy látszik, nagyon az utjukban van. Ez pedig annak a
jele, hogy Bobby derék, becsületes lélek, akire jóban-
rosszban számíthatunk. Amikor földet értünk a géppel,
feltűnt a fensik szélén egy pompásan megépített ház,
amelyről messziről leritt, hogy aki építette, az számolt az-
zal, hogy ezen a pokolbeli vidéken sokszor védekeznie is
kell az embernek. Valóságos erőd ez az épület, kitűnő vár
a vadonban, amelynek az előnye is meg van, hogy a fen-
sik felőli oldalához tágas fészert is van építve, amely nagy-
szerű hangárul szolgálhat a gépmadaroknak. Erre is kell
gondolnunk, meg kell védenünk az „Eagle“-t mindenfajta
rontás ellen, mert nem kételkedem abban, hogy a gaz-
fickók hamarosan megkísérlik, hogy titokban megbénít-

sák a gépmadarunk szárnyát. De abban a fészertben köny-
nyen vigyázhatunk rája s ami a legörvendetesebb, az a
ház az öreg Bobby Mond tanyája. Nincs is más lakója
rajta meg a leányán kívül, kényelmesen elhelyezkedhetünk
hát benne. Hiába néztem körül erre, sehol sem találtam
még egy helyet, amely csak megközelítené is célszerű-
ségben a Bobby várát. A ház előtt mély szakadék tátong,
erről az oldalról tehát nem kell tartanunk meglepetés-
től, a fensik felé pedig könnyen megtudjuk akadályozni
azt, hogy tulságosan megközelítsenek bennünket a tá-
madók.

— Ön elmaradhatatlannak tartja a támadást? —
kérdé nyugodtan a magyar fiu.

Haig bólintott.

— Határozottan várom. A „hiénafejű“ Bill Red
bandája vesz ostrom alá, legalább is a szálloda halljá-
ban ugy határozott a két gazfickó, hogy vele hajtadják
végbe . . . Persze ők még nem számítottak arra, hogy mi
is elkísérjük Osbornet meg a leányát. Hát csak támad-
janak, mi felkészülünk a fogadásukra!

— Valóban — nevetett Zentay — ideje, hogy egy
kissé elszórakozzunk.

Estére már az öreg Bobby házában lakói voltak.
Zentay gondosan elhelyezte gépét a fészertben s mikor
visszament szobájába, Haigot nagy munkában találta.
A rendőrfőnök elemében volt: éles szemmel vizsgálta
végig a falakat, minden rést megfigyelt, igazi detektiv-
munka volt, nem csoda hát, hogy örömteli buzgalommal
végezte.

— Pompás erődítés ez, — mondta a magyar fiúnak
s meglegedetten csettintett az ujjaival. — Ezeket a
vastag falakon nem hatol át a golyó, így hát ebben a
tekintetben biztonságban vagyunk. Nézze csak ezt a
lőrést ennél az ablaknál. Az öreg Bobby arra is gondolt,
amikor felépítette a várát, hogy a fészert is biztos hely-
ről védhesse. Innen nagyszerűen szemmel tarthatjuk a
gépmadarunkat.

A csomagja mélyéből egy csomó tyuktojás nagy-
ságu fekete tárgyat kotort elő.

— Ime, — mondta a csodálkozó Zentaynak — kézi-
gránátok. Ha repülőgépről dobja le az ember, igen nagy
hatást lehet elérni velük.

— Teringettét, — csóválta meg a fejét Zentay —
ön mindenre gondolt! Nem is sejtettem, hogy ilyen ve-
szedelmes utitársaink voltak! Nem gondolja, hogy koc-
kázatos dolog volt elhozni ezeket?

Haig vállat vont.

— A játék nem babra megy s ilyenkor vállalni kell
a kockázatot.

— Miss Osbornenek is?

— Ő nem is sejtette, hogy milyen veszedelmes tojások
bujnak meg a podgyászomban s így nem is aggódhatott.

Zentay bólintott. Ez az ember csakugyan komolyan
készült erre az „ügyre“, nemcsak a maga életét kockáz-
tatja, de a másokét is kész kártyára tenni, csak hogy a
terve sikerüljön.

(Folytatjuk.)

Tömlők

kerti locsolásra,
— tűzoltásra —
és minden más célra
garantált legjobb
minőségben.

Vizmentes
ponyvák, zsákok,
auto-traktor
— csapágyfém —
E M E L Ő K.

Minden egyéb műszaki cikk elismert
szállítója a közismert szaküzlet
Schvarcz József és Társa
Budapest, Vilmos császár-út 53.

Alapítva: 1884. Cégtulajdonos: Műszaki Unió R.-T.

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.

H O A A
2

(Beküldte Kálmán János
Hajduszoboszlóról.)

2. Szórejtvény.

Falu E ff s
(-ség)

(Beküldte Vörös Vince
Kisbicsédről.)

3. Szórejtvény.

1928 augusztus 12 éjjel 12 óra I szombat

(Beküldte Bene Lajos Mattyról.)

4. Szórejtvény.

na na légvonat

(Beküldte Békefi László Zalakoppányból.)

5. Névrejtvény.

Dávid, Kálmán, Cecília, Elemér, Ákos, Elek,
Rudolf, Flórián, Ede, Nándor.

(Beküldte Gerencsér Kálmán Hegyháthadászról.)

6. Betű- és szórejtvény.

zúz
é é é y i r w t

(Beküldte Német Lajos Bagolasáncról.)

7. Szórejtvény.

7 9 6 8 1 Száj- és körömfájás &

(Beküldte ifj. Szakál József Kercáról.)

8. Szórejtvény.

galambház galambház

(Beküldte ifj. Borsos István
Szigetszentmiklósról.)

9. Betűrejtvény.

T R G
é i

(Beküldte Torgyik János
Kiskőröséről.)

10. Szórejtvény.

„Magas jegenyefán...” S (e-á) százados

(Beküldte Szabó József Nyulfaluról.)

11. Szórejtvény.

nem vette tölgy

(Beküldte Buzás Sándor
Ártándról.)

12. Szórejtvény.

Dun Á Dun

(Beküldte Jenei Sándor
Soltról.)

13. Betűrejtvény.

F É y d d d SZ (e=é)

(Beküldte Sipos Margit Kabáról.)

14. Szórejtvény.

KR asztalos használja

(Beküldte Balogh Géza
Tósokberéndről.)

15. Névrejtvény.

villa György
y

(Beküldte Csatári János
Rétszilaspusztára.)

16. Szórejtvény.

ii ii
L

(Beküldte Sajgó Ferenc
Kovácsszénajáról.)

17. Szórejtvény.

jérce SZ (o=ó)
(i=ö)

(Beküldte Bajai János
Mohácsról.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 36-ik számban közöljük.

A 30-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Szórejtvény: **Házasságkövetítő.** 2. Pontrejtvény: **Magyarország nem volt, hanem lesz.** 3. Versesrejtvény: **Itatós.** 4. Szórejtvény: **Hortobágy.** 5. Betű- és szórejtvény: **Benickiné Bajza Lenke.** 6. Szórejtvény: **Katona.** 7. Pontrejtvény: **En vagyok a falu rossz egyedül.** 8. Szórejtvény: **Kuskutan.** 9. Pontrejtvény: **Ki mint vet, úgy arat.** 10. Szórejtvény: **Dévény.** 11. Szórejtvény: **Képmás.** 12. Betűrejtvény: **Szekrény.** 13. Szórejtvény: **Tengeralattjáró.** 14. Szórejtvény: **Lovász.** 15. Szórejtvény: **Gombostű.** 16. Szórejtvény: **Kakas.** 17. Pontrejtvény: **Csonkamagyarország.** 19. Betűrejtvény: **Akinek nem inge stb.**

Helpesen megfejtették: Szily Mariska, Patkós Sándor, Vajkó Benő, Szinek Juliska, Studinger Etelka, ifj. Borsos István, Bagdi Sándor, Farkas Károly, Mészáros Juliska, Szabó Sz. Jánosné, Révész János, Kirschner Jolán, Peták Vilmos, Bedő István, Kovács Lukács, Hajós István, Kiss Péter, Gachal Annuska, Dely Pál, Zilahy Juliska, Pál István, ifj. Oborny Dénes, Molnár János, Győrei Ferenc, Lipták Ferenc, Hajós Ferenc, Juhász Andor, Keresztes Illés, Buzás Sándor, Salacz Gyula, Jenczer János, B. Kiss Lajos, Orosz Mihály, Somogyi Istvánné, Vörös Vince, ifj. Rajos Ferenc, Knorr Ferenc, Kozicz Gergely.

Jutalomkönyvet nyertek: Jenczer János (Cserdi), Keresztes Illés (Dabrony), Juhász Andor (Felsőszolca), Pál István (Magyaregregy) és Gachal Annuska (Tiszaug).

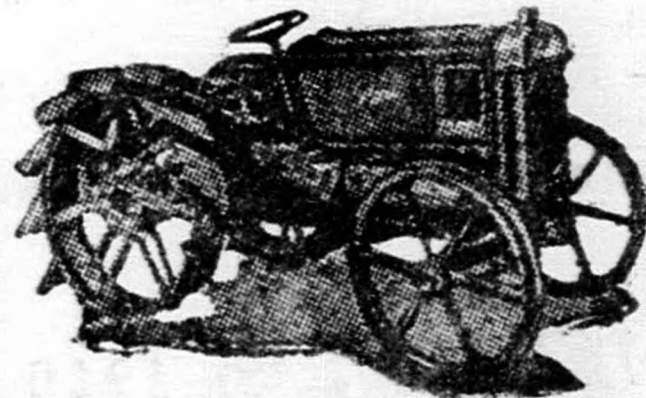
A 31-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával jövő héten közöljük.

Idejében és legolcsóbban végzi el a szántást, ha

Austin
traktori

Ára 7904 pengő

Kedvező fizetési
feltételek!

Kérje 20 sz. árlapunkat.

használ. Nagy teljesítményű, keveset fogyaszt, üzembiztos, egyszerű kezelésű és mivel jó anyagból van gyártva, hosszú élettartamu.

SATURNUS R.-T., Budapest, VI., Teréz-körút 40.

VÁSÁROK JEGYZÉKE

Augusztus 12-én, vasárnap.

Állat- és kirakodóvásár: Kiszombor, Monor. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Kiskunfélegyháza. — **Ló- és kirakodóvásár:** Debrecen. — **Kirakodóvásár:** Gyoma.

Augusztus 13-án, hétfőn.

Állat- és kirakodóvásár: Cece, Esztergom, Jászberény, Kerta, Komárom (bizonytalan), Magyarkeszi (sertésvásár bizonytalan), Mándok, Mágócs, Nova (sertésvásár bizonytalan), Pécsvárad, Putnok, Siklós, Sárosd, Tarcal. — **Állatvásár:** Balassagyarmat, Kalocsa, Solt, Vál. — **Kirakodóvásár:** Ózd.

Augusztus 14-én, kedden.

Állat- és kirakodóvásár: Bélapátfalva, Bogdása, Gönc, Regöly (sertésvásár bizonytalan). **Sertés- és kirakodóvásár:** Borsodnádásd. — **Kirakodóvásár:** Balassagyarmat, Kalocsa, Solt, Vál.

Augusztus 15-én, szerdán.

Állat- és kirakodóvásár: Balmazújváros, Okány.

Augusztus 16-án, csütörtökön.

Állat- és kirakodóvásár: Kereseliget, Keszthely, Kisbér (sertésvásár bizonytalan), Nagyatád (sertésvásár bizonytalan), Nagykónyi (sertésvásár bizonytalan), Szabadszentkirály, Szerencs, Vásárosmikola (sertésvásár bizonytalan). — **Állatvásár:** Bajna. — **Marha- és kirakodóvásár:** Nagyrákos. — **Kirakodóvásár:** Lövő.

TRÉFÁK

Biró előtt.

Biró (a tanuként megidézett vénkisasszonyhoz): **Hány éves Ön?**

A vénkisasszony (szemérmesen): Tizennyolc évvel elezött láttam meg a napvilágot.

Biró: És hány évig volt vak?

(Beküldte: Benke Tamás Csanádpalotáról.)

Csizmadia-műhelyben.

Inas: Micsoda kinlódás! Legjobb volna meghalni.

Mester (pofonüti): Persze az kellene neked, egész nap koporsóban feküdni és semmit sem csinálni!

(Beküldte: ifj. Baticz Kálmán Szabadhidvégről.)

Közös sors.

Koldus: Bizony, nagyságos uram, hosszú idő óta nem ettem valami rendes ételt.

Ur: Talán maga is házasember, barátom?

(Beküldte Győrey Ferenc Cserszeztomajból.)

A doktornál.

— Ugyan, ugyan, Sára néni, — csóválta fejét az orvos — nem tudom, hogy mit csináljak az urammal, egész éjszaka beszél álmában.

— Ugyan ugyan Sára néni, — csóválja fejét az orvos — hát már álmában sem engedi beszélni szegényt?

(Beküldte Kálmán János Hajduszoboszlórol.)

Válóok.

— Ügyvéd ur, örültség címén akarom megindítani a válópört.

— Hogyan? Hát neje őnagysága örült?

— A nőm nem, de én voltam örült, amikor elvettem!

(Beküldte ifj. Nyitrai János és Juliska Jászapátiból).

Családjához akar menni.

Egy koldus megállit egy urat az utcán és így könyörög neki:

— Drága jó nagyságos uram, az Istenre kérem, segítsen rajtam valamivel, hogy a családomhoz juthassak.

— Hát hol van a családja?

— Moziban, — szólja el magát ártatlan képpel a koldus.

(Beküldte ifj. Borics László Jászberényfelsőmezőtanjáról.)

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak augusztus hó 6-án.)

Gabonatözsde. Készárúpiac: Buza 77 kg-os tiszavidéki 28.05—28.20, felsőtiszai 27.95—28.10, fejeermegyei, egyéb dunántúli, pestvidéki és bácskai 27.75—27.90, 78 kg-os tiszavidéki 28.30—28.45, felsőtiszai 28.20—28.35, fejeermegyei, egyéb dunántúli, pestvidéki és bácskai 28.00—28.15, 79 kg-os tiszavidéki 28.55—28.70, felsőtiszai 28.45—28.60, fejeermegyei, egyéb dunántúli, pestvidéki és bácskai 28.25—28.40, 80 kg-os tiszavidéki 28.70—28.85, felsőtiszai 28.60—28.75, fejeermegyei, egyéb dunántúli, pestvidéki és bácskai 28.40—28.55, rozs pestvidéki (uj) 25.35—25.60, más (uj) 25.30—25.50, árpa elsőrendű (uj) 27.25—27.50, közép 26.75—27.25, sörárpa felvidéki 29.00—32.00, egyéb 28.00—30.00, repce 42.50—44.00, zab elsőrendű (uj) 26.25—26.50, közép (uj) 26.00—26.25, tengeri tiszántúli 31.50—31.75, egyéb 31.00—31.50, korpá 20.50—21.00 pengő métermázsánként. — **Határidőpiac:** Buza októberre 28.70—28.72, márciusra 31.04—31.06, májusra 31.58—31.60, rozs októberre 26.38—26.40, márciusra 28.30—28.32, tengeri májusra 27.04—27.06 pengő métermázsánként.

Liszt. A nyílt piacokon: Buzadara 58—64, duplanullás finom tészta 52—53, nullás 51—52, kettős főzöliszt 49—50, négyes kenyérliszt 47—49, hatos 42—46 fillér kilogrammonként.

Vetőmagvak. Árak nyersáruért, 100 kilogrammonként, minőség szerint: Bab, fehér 45—56, bab, tarka 32—34, bab, fűrj 48—50, biborhere 86—92, baltacim irányár 40—45, csillagfűrt 25—26, csibehur 35—40, cukorcirok 34—36, kendermag, technikai célokra 40—42, köles, fehér, vetési célokra 45—50, köles, piros, vetési célokra 34—36, lenmag 48—50, mák, étkezési célokra 98—100, muhar 54—56, mustár 48—52, őszi borsó, irányár 34—38, pohánka 32—34, szöszösbükköny, irányár 50—55 pengő.

Abraktakarmánypiac. Buzakonkoly 20, buzakorpa 21, buzatakarmanyliszt 23.50, gabonamoslék szárítva 28, konkolydara 21.50, köleshéj, darálva 12, lenmagpogácsa 30, napraforgópogácsa 30, repcepogácsa 25, répaszelet szárított 19.50, rozskonkoly 20, rozskorpa 21.50, rozstakarmanyliszt 24, szójababpogácsaliszt 35, tökmagpogácsa 32 pengő métermázsánként.

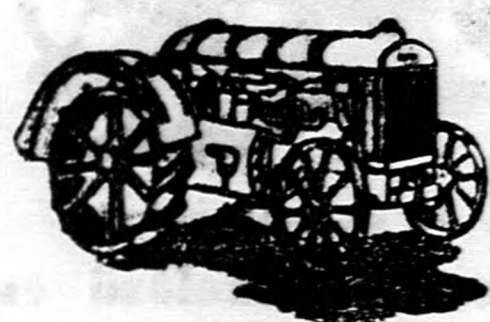
Burgonya. Nagyban árak: Nyári rózsaburgonya 12, őszi rózsaburgonya 10.5, Ella-burgonya 9.5—10, közönséges burgonya 9.5 fillér kilogrammonként.

Takarmanylvásár. Réti széna, elsőrendű, uj 13—15, réti széna, másodrendű, uj 11—12.50, réti széna, harmadrendű, csomagolásra 6—10, lucernaszéna 17—19.50, széna- és zabtakarmánykeverék 12—12, zabtakarmány 12—15, alomszalma 5.50—5.80, zsupszalma 6—6.90 pengő métermázsánként.

Szurómarbavásár. Élő borjúk: Belföldi szopós, elsőrendű 1.30—1.36, kivételesen 1.40, másodrendű 1.14—1.26 pengő kilogrammonként, élősulyban.

Tenyészmárhák és jármosökrök. Elsőrendű belföldi jármosökör (tarka) 0.91—1, elsőrendű belföldi jármosökör fehér 0.98—1.08, 1½—2 éves íszök 0.96—1.20, 1½—2 éves tinók 0.92—0.98, friss fejős fiatal tehén 1.28—1.40 pengő kilogrammonként, élősulyban.

Vágómarhavásár. Ökör legjobb minőségű 104—120, középminőségű 80—102, gyengébb 64—78, bika legjobb 110—120, kivételesen 124, középminőségű 100—108, gyengébb 84—98, tehén legjobb 98—106, kivételesen 112, közép 78—96, gyengébb 56—76, növendékmarha 64—104, ki-csontozni való marha 40—54 fillér kilogrammonként, élősulyban.

1910 ÓTA **Ford** KÉPVISELŐ
HAHN ARTHUR és TÁRSAI

Fiók: Székesfehérvár Budapest, Kossuth Lajos-utca 12. sz. Sürgőncim: Hanco Budapest
Magyar Király-szálló épület. Kérje 2. sz. prospektusunkat

FORDSON traktorokban és hozzávaló alkatrészekben megfelelő nagy raktárral rendelkezünk. — **Tudunk azonnal szállítani.**

Lövésár. Jobb minőségű lovak: Háts csikó 35—120, igás kocsiló (nehéz, nyugati fajta) 300—650, igás kocsiló (könnyű, nyugati fajta) 200—500 pengő. Alárendelt minőségű lovak 25—290 pengő. Vágólovak 25—250 pengő darabonként.

Sertésvásár. Könnyű sertés 152—158, közepes 158—166, nehéz sertés 168—174 fillér kilogrammonként, élősúlyban.

Gyapju. Mig a külföldi piacokon az árak tartják magukat, addig a hazai piacon a gyapju kilogrammonkénti ára 2.40—3 pengőre csökkent.

Nyersbőr. Marhabőr magyar 1.75—1.85, marhabőr tarka 1.90—2, borjubőr hosszú lábbal 3—3.10 pengő kilogrammonként.

Husvásár. Marhahus a nyílt piacokon: Vesepecsenye, tisztított 380—600, rostélyos, vastaghátszín, felsál, fehérpecsenye, gömbölyű felsál 200—300 fartő, hátszín, csontos oldalas, tarja, szegye 160—280, gulyásnak való 80—200 fillér kilogrammonként. — **Borjuhús:** Felszeletelt comb 320—420, sütnivaló 180—360, pörköltnek való 140—240 fillér kilogrammonként. — **Juh- és bárányhús:** Juhcomb 180—220, gerinc, lapocka 140—200, pörköltnek való 120—180 fillér kilogrammonként. — **Sertéshús:** Friss karaj 320—400, friss comb, tarja, lapocka 270—320, friss oldalas 200—260, kocsónyának való 80—140, vese velővel 200—280, füstölt helybeli karaj, tarja lapocka, oldalas 260—420, olvasztani való szalonna 180—216, sózott kenyérszalonna 216—260, füstölt 200—260, hárj 220—240, zsíros tepertő 200—260, sertészsír 204—230 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Élő állatok a nyílt piacokon: Tyuk 300—500, csirke 120—350, ruca 300—900, lud 700—1800, pulyka 600—800 fillér darabonként. — **Leölt állatok:** Tyuk 240—280, csirke 340—450, hizott ruca 260—320, hizott lud 260—320, ludmáj 400—1200, ludzsír és hárj 310—400, ludaprólék 160—220 fillér kilogrammonként. — **Tojás:** Friss teatojás 11—12, főzőtojás 9—10 fillér darabonként.

Hal. Élő állatok a nyílt piacokon: Ponty 240—350, kárász 140—200, compó 180—200, apró kevert hal 160—180 fillér kilogrammonként.

Tej és tejtermékek. A nyílt piacokon: Teljestej 37—41, lefölözött 15—16, yoghurt 96—155, tejszín 300—360, tejföl 160—240, centrifugált teavaj tömbben 600—700, 10 dkg.-os csomagolásban 640—720, főzővaj 500—560, szedett vidéki vaj 460—520, juhvaj 460—520, tehénturó 100—140, sovány tehénturó 78—100, juhturó 280—380, keverturó 200—30, hazai ementáli sajt 540—560, hazai trappista 300—400 fillér kilogrammonként.

Száras főzelék és száras tészta. A nyílt piacokon: Lenese 70—100,

hántolt egész borsó 100—160, feles 60—130, fehér aprószemű bab 44—60, nagyszemű 48—80, színes 45.70, finom árpakása 80—100, durva 60—80, tojásos tarhonya 120—160 fillér kilogrammonként.

Zöldség. A nyílt piacokon: Sárgarépa zöldjével csomója 3—20, petrezselyem zöldjével csomója 2—20, zeller ujdonság, zöldjével darabja 2—8, kalarábé zöldjével darabja 2—8, hazai karfiol 40—100, vöröshagyma zöldjével csomója 4—10, makói vöröshagyma 20—24, közönséges vöröshagyma 16—20, új zöld fokhagyma csomója 6—10, kilogrammja 30—45, cékla 12—36, hazai fejeskáposzta, nyári, ujdonság 20—40, kelkáposzta 20—50, vöröskáposzta 46—80, rózsaburgonya 18—26, tömör csiperkegomba 250—500, szárított gomba 800—1400, fekete retek darabja 16—30, hónapos retek csomója 8—16, savanyítani való ugorka 30—50, salátának való 20—40, ecetes ugorka 100—140, kovászos 70—120, vizes 60—100, apró hegyes zöldpaprika darabja 1—6, tölteni való 4—12, savanyított zöldpaprika kilogrammja 100—140, főzőtök 12—24 gyalult 30—40, paradicsom, ujdonság 28—80, zöldbab 60—100, zöld vajbab 50—120, hüvelyes zöldborsó 60—120, kifejtett 120—220, zöld tengericső darabonként 3—12, sóska 30—40, tisztított paraj 35—60, főzött paradicsom literje 80—100 fillér.

Gyümölcs. A nyílt piacokon: Közönséges alma 20—70, közönséges körte 30—120, szilvaiz 136—190, gyümölcsiz 140—400, befőzni való ringló 30—60, nagyszemű meggy 70—120, aprószemű 30—60, kajszinbarack 25—120, befőzni való kajszinbarack 40—80, őszibarack 80—240, málna 200—300, ribizli 80—100, köszméte 50—100, sárgadinnye ujdonság 150—350, keményhéjú dió 110—160, dióbél 360—500, héjazott mogyoró 320—400, héjazott mandula 480—800 fillér kilogrammonként.

Fűszer, mák, méz és háziszappan. A nyílt piacokon: Édesnemes-paprika 480—560, féledecs, gulyás 400—480, rózsapaprika 300—400, erős 240—280, kereskedelmi 160—200, kék mák 120—160, pergetett méz 220—280, házi sziniszappan 128—160, közönséges háziszappan 110—128 fillér kilogrammonként.

Paprikapiac. Termelői árak Szegeden: Csöves paprika füzérenként 3.80—5, édesnemes paprika kg-ként 2.64—2.84, féledecs paprika kg-ként 2.16—2.40, elsőrendű paprika kg-ként 1.36—1.60, másodrendű paprika kg-ként 0.60—0.80, harmadrendű paprika kg-ként 0.28—0.50 P. **Kalocsán:** Édesnemes paprika kg-ként 2.50—2.60, rózsapaprika kg-ként 1.30—1.60, másodrendű paprika kg-ként 0.80—1.10, harmadrendű paprika kg-ként 0.30—0.50, csöves paprika kg-ként 1—1.30 pengő.

Borpiac. Kadarka bor 3.70—4.20, zöld-fehér áru 4—4.30, különösen jó, magasfokú urasági áru 5—6 pengő Malligand- és hektoliterfokonként a termelőállomáson.

És voltam a faluban
aki a haladás útjait
követtem

és elhatároztam, hogy kísérletet teszek **Tillantin** nedves és szárazpáccal vetőmagvaim csávázásánál.

Tillantin-ban egy feltétlenül biztos hatású csávázószert ismertem meg és a következő tapasztalatokat szereztem: **Tillantin** nedves és **Tillantin** száraz páccal csávázott buza és rozs vetéseim kifogástalan szépen rövid idő alatt keltek ki, sűrűbben, széles sötét zöld levelekkel, úgy hogy a szomszédaim rézgálléccal pácolt vetése meg sem közelítette az enyémet. A termésem gazdag és üszögfől teljesen mentes volt.

Tillantin-nal végzett kísérleteim anynyira meggyőzőek voltak, hogy ezután minden gazdatársamnak őszintén ajánlhatom.

Kérje és díjmentesen küldjük címére a magyarországi «Gazda Hírlék»-et:

Mezőgazdasági R.-T.
Budapest, X., Hőlgyművek 14.

Mravkó József utóda
Gyurusz György

puskák és és fegyverkereskedő

Budapesti, Károly-körút 22
(Rözer-bazár udvarban.)

BEVÁLLAL: mindenféle fegyver javítását, átalakítását és felújítását. **ELAD:** elsőrendű gyártmányú golyós, sörtes, ismétlő és automata vadászfegyvereket, pisztolyokat, revolvereket. Legjobb minőségű mindennemű golyós, sörtes lövedékek, löszerek.

Gyűftsünk előfizetőket a „Vasárnap” számára

Szakorvosi -rendelő vér- és nemibetegek részére. Ezüst salvarsan-oltás
Rendelés egész nap.
VII. Rákóczi-út 32. sz., I. em. 1. (Rókussal szemben.)

A legelőkérdés és annak fontossága

Irta: Dr. Piukovich József
Pestvármegye tb. főszolgabírája.

Ára 8 pengő

Ez a rendkívül becses mű azt az utat igyekszik megkeresni, amelyen a nagyjelentőségű kérdés a szükséges orvoslást megtalálhatja és az anynyira fontos legelőkérdésnek javulását kedvezőbb körülmények közé óhajtja hozni. Kapható **A VASÁRNAP** könyvostályánál, Budapest, Ó-u. 10.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára augusztus hó 6-án. Az első szám azt az összeget jelenti, melyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A zárójelben lévő szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni akkor, ha idegen pénzt vásárolunk. — *Egy pengőnél többre kerül egy darab:* Angol font 27.95 (28.10); dollár 5.70 (5.72); hollandi forint 2.30 (2.31); német márka 1.36 $\frac{1}{2}$ (1.37); svájci frank 1.10 $\frac{45}{100}$ (1.10 $\frac{85}{100}$) pengő. — *Egy pengőnél kevesebbre kerül egy darab:* Csehszlovákia 16.96 (17.04); szerb dinár 10.02 (10.08); francia frank 22.60 (22.80); lengyel zloty 64.15 (64.45);

román lei 3.45 (3.50); olasz lira 30 (30.25); osztrák schilling 80.85 (81.20) fillér.

Arany- és ezüstpénzek. Huszszoros arany 23.30 (23.40); ezüst egykoronás 0.40 (0.44); régi ezüst forintos 1.12 (1.14); ezüst ötkoronas 2.20 (2.30) pengő darabonként.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: MAYER EMIL.
KIADJA: OSÁZY ÉS TÁRSA LAPKIADÓVÁLLALATA.

Patkány-, egérintő
„RATINOL“

sváb, ruszai-, csótány-
irtószerok,

biztos hatású irtószer, gyökérenesen irt. Más állatra emberre ártalmatlan. Napi árban utánvéttel szállítja

Ratinol Laboratorium, Budapest

VII., Murányi-utca 36. szám.

A „Baromfitömő készülék“ -kel

egy perc alatt tömhet mindenféle tengerivel és a fulladás ki van zárva. 20 liba tömésénél 90 óra időt nyer. Kényelmes tömés. Nincs fölfázás, derékfájás és kézkisebzés. Olcsó! Ha egy libát ment meg a fulladástól, az ára megtérült

Kérjen árjegyzéket.

Cím:

Kugler Sándor,
Makó.

MÁTHÉ ANDRÁS
vörösrézüzem gyára. Újpest, Károly-u. 17.
Legmodernebb pálinkafőző készülékek rak-tára. Telefon: Újpest 28. szám. Nyugatitól B. villamossal.
Kérjen árajánlatot.

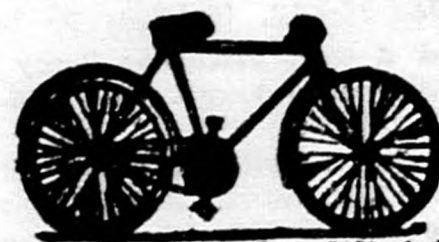
A „VASÁRNAP“
a falusi gazdák lapja!

Szövetkezetek figyelmébe!

Elsőrendű szinbőrből készült férfi-, női- és gyermekcipők, box- és sevrőbőrből, továbbá munkásbakkancsok a legjobb minőségben a legjutányosabb napiárakon szereshetők be a

„HANGYA“ ruházati és diszmuáruosztályánál.

A villagot 32 év óta **THE CHAMPION**
araió eredeti angol

kerékpárokat mélyen leszállítva, havi 20-30 P részletre, kerékpár alkatrészeket, lámpa, nyereg-lánc, pedálokat nagyban gyári áron szállítunk.

Külső gumí 6.80 Pengőtől belső gumí 2.10 P-től. Gyermekek biciklik olcsón kaphatók. Láng Jakab és Fia kerékpárnagykereskedők, Budapest, József-körút 41. — Ingyen küldi a 700 képes árjegyzékét. Alapítva 1869.

A valóban egyetememes traktor futóhomokon is szánt, mindenütt mindent vontat hegyes vidéken ugy, mint síkon.

Valóban egyetememes traktor a

RAUPENSTOCK

Állami hozzájárulásban részesül.

Vezérképviselő:

Gazdaságberendező és Motoreke R.-T.

Budapest, VI., Országbíró-utca 33.

Telefon: L. 909-53., 909-54

Sürgőnycim: DIPLINGS BUDAPEST.